

**Tarımsal Ekonomi ve Politika
Geliştirme Enstitüsü**

**Durum Tahmin
PAMUK
2021**

<https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge>

TARIMSAL EKONOMİ ve POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ

TEPGE

Durum ve Tahmin

PAMUK

2021

Hazırlayan

Dr. Tijen ÖZÜDOĞRU

Tarımsal Ekonomi ve Politika Geliştirme Enstitüsü
tijen.ozudogru@tarimorman.gov.tr

TEPGE YAYIN NO: 349
E-ISBN: 978-625-8451-16-0

©TEPGE

Her Hakkı Saklıdır.

Aralık/2021

İletişim:

Tarım ve Orman Bakanlığı
Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı, 06800,
Çankaya/ANKARA

Telefon: 0312 287 5833

Faks: 0312 287 5854

Bu rapor TEPGE'nin izni olmadan kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz veya elektronik ortama taşınamaz. Raporun bilimsel ve hukukî sorumluluğu yazara aittir.

Kapak sayfasında kullanılan fotoğraf Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenen “ 2017 yılı Tarım ve İnsan Fotoğraf Yarışması ” na aittir.
(<http://www.tarimormaninsan.com/img/9-tarim-ve-insan-fotograf-yarismasi/genel/ikincilik-odulu-irfan-cimen.jpg>)

ÖNSÖZ

Enstitümüz araştırmacıları tarafından hazırlanan “Durum ve Tahmin” raporları; bir yandan temel bilgi ve veri tabanı oluşturulmasını sağlarken, diğer yandan da sektördeki gelişmeleri yakından izleyerek sektör paydaşlarını bu gelişmelerden zamanında ve doğru bir şekilde haberdar ederek bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

Bu raporlarda Dünya ve Türkiye’de; bitkisel ürünlerin bir önceki yıla ait üretim, kullanım, ihracat, ithalat, yılsonu stokları ve fiyatlarında ortaya çıkan gerçekleşmeler “Durum”; içinde bulunulan yıla ait gerçekleşen fakat tam netleşmeyen gelişmeler “Tahmin”; bir sonraki yıla ait muhtemel gelişmeler ise “Öngörü” adı altında sistematik olarak incelenmektedir.

Türkiye’nin başta Avrupa Birliği ve birçok ülkenin ilk sıralardaki tekstil ve hazır giyim tedarikçisi olması nedeniyle, sektörün hammaddesi olan pamuk piyasasının izlenmesi ve gelişmelerin değerlendirilmesi gerekliliği de önem arz etmektedir.

Raporu hazırlayan Sayın Dr. Tijen ÖZÜDOĞRU’ya emeklerinden dolayı teşekkür eder, raporun sektör paydaşlarına faydalı olmasını dilerim.

Muhammet DURMUŞ

Enstitü Müdürü V.

İÇİNDEKİLER

DÜNYADA DURUM (2019/20)	1
Ekim alanları, verim ve üretim	1
Arz ve kullanım	2
Fiyatlar	3
DÜNYADA TAHMİN (2020/21)	4
Ekim alanları, verim ve üretim	4
Arz ve kullanım	5
Fiyatlar	6
Maliyetler	7
DÜNYADA ÖNGÖRÜ (2021/22)	8
Ekim alanları, verim ve üretim	8
Arz ve kullanım	8
Fiyat projeksiyonları	8
TÜRKİYE'DE DURUM (2019/20)	9
Ekim alanları, verim ve üretim	9
Pamuk arzı ve kullanımı	10
Fiyatlar, maliyet ve tarımsal destekler	10
TÜRKİYE'DE TAHMİN (2020/21)	12
Ekim alanları, verim ve üretim	12
Pamuk arzı ve kullanımı	12
Fiyatlar, maliyet ve tarımsal destekler	13
Organik pamuk üretimi	13
TÜRKİYE'DE ÖNGÖRÜ (2021/22)	14
Ekim alanları verim ve üretim	14
Arz, kullanım ve fiyatlar	14
Maliyet ve tarımsal destekler	14
EK TABLOLAR	15
KAYNAKLAR	39

TABLULAR

Tablo 1. Dünya pamuk arz ve kullanımı	1
Tablo 2. Türkiye pamuk arz ve kullanımı	9
Ek Tablo 1. Dünya pamuk ekim alanı, verim, arz ve kullanımı.....	16
Ek Tablo 2. Dünya pamuk arzı ve kullanımı.....	17
Ek Tablo 3. Ülkelere göre pamuk arzı ve kullanımı tahminleri.....	18
Ek Tablo 4. Aylık Cotlook A ENDEKS– ABD Memphis ve İzmir Ticaret Borsası (İTB) pamuk fiyatları.....	22
Ek Tablo 5. Dünya’da pamuk ekim ve üretim maliyetleri.....	24
Ek Tablo 6. İllere göre pamuk ekim alanı, kütlü üretim, kütlü verim, lif üretim, lif verim.....	26
Ek Tablo 7. Türkiye’de bölgelere göre pamuk ekim alanı, lif üretim ve lif verimi.....	27
Ek Tablo 8. Türkiye’de organik pamuk üretimi yapılan iller ve üretim miktarları.....	28
Ek Tablo 9. Türkiye’de organik pamuk ekim alanı, üretimi ve organik tarım yapan çiftçi sayısı	28
Ek Tablo 10. Aylara göre fasıl bazında Türkiye’nin pamuk ve tekstil ithalatı.....	29
Ek Tablo 11. Aylara göre fasıl bazında Türkiye’nin pamuk ve tekstil ihracatı.....	30
Ek Tablo 12. Tarih, Çukobirlik ve Antbirlik pamuk alım miktar ve tutarları.....	31
Ek Tablo 13. Türkiye’nin yıllara göre pamuk ekim alanı, lif üretimi ve verimi.....	32
Ek Tablo 14. Türkiye’de pamuğa yönelik verilen destekler.....	33
Ek Tablo 15. Türkiye’de üretici fiyat endeksi kütlü pamuk fiyatları.....	33
Ek Tablo 16. Türkiye’nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ithalatı miktarı.....	34
Ek Tablo 17. Türkiye’nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ithalatı değeri.....	35
Ek Tablo 18. Türkiye’nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ihracatı miktarı.....	36
Ek Tablo 19. Türkiye’nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ihracatı değeri.....	37
Ek Tablo 20. Birim pamuk maliyeti, pamuğa verilen destekler ve destek/maliyet oranları.....	38
Ek Tablo 21. Pamuk/girdi pariteleri.....	38

DÜNYADA DURUM (2019/20)

Covid-19 salgınından dolayı dünyada alınan önlem ve sınırlamalar sonucu 2019/20 sezonunda küresel pamuk tüketim ve ticaretinin azaldığı, stokların arttığı gözlenmiştir. Tüketimde görülen yavaşlamanın nedenleri yayılmayı önlemek amacıyla çırçır ve tekstil fabrikalarının kapanması, işgücününün azalması ve böylece sipariş düşüşüne yol açan perakende kayıplarıdır.

Ekim alanları, verim ve üretim

Uluslararası Pamuk Danışma Kurulu (ICAC)'nin verilerine göre 2019/20 sezonunda dünya pamuk ekim alanları bir önceki sezona göre %4 artarak 34,5 milyon ha olarak gerçekleşmiştir (Tablo 1). Hindistan 13,4 milyon ha ile en fazla alanda pamuk üretimi yapan ülke olurken, ikinci sırada 4,6 milyon ha alan ile ABD, üçüncü sırada 3,3 milyon ha alan ile Çin gelmektedir. Dünya ortalama pamuk verimi 758 kg/ha olarak gerçekleşmişken, pamuk verimi en yüksek olan ülkeler hektara 1802 kg ile Brezilya, 1758 kg ile Çin, 1704 kg ile Türkiye'dir (ICAC, 2021/a).

Dünya pamuk üretimi bir önceki sezona göre %1 oranında artarak 26,1 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Pamuk üretilen birçok ülkede bu sezon üretimde azalış ve durağanlık yaşanmasına rağmen büyük üretici ülkelerden

Hindistan'da pamuk üretimi %4 artışla 6,2 milyon tona, ABD'de %9 artışla 4,3 milyon tona, Brezilya'da %8 artışla 3 milyon tona yükselmiştir. Çin'deki pamuk üretimi %4 azalarak 5,8 milyon ton olurken, Pakistan'daki üretim ise son iki sezonda art arda görülen düşüşle önceki sezona göre yaklaşık %21 gerilemiş ve 1,3 milyon ton olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 2). Batı Afrika bölgesinin Benin, Mali, Kamerun, Burkina Faso ve Fildişi Sahili ülkelerinde %6 oranındaki artış ile üretim 1,1 milyon tona yükselmiştir. Türkiye ve Özbekistan'da %17 azalan pamuk üretimi sırasıyla 814 bin ton ve 530 bin ton olmuştur. Avustralya'da, sulanan alanlardaki sınırlı su mevcudiyeti nedeniyle 2018/19 sezonunda 485 bin ton olan üretim %76 azalarak 115 bin tona gerilemiştir (ICAC, 2021/a).

Tablo 1. Dünya pamuk arz ve kullanımı (bin ton)

Pazarlama yılı 1 Ağustos / 31 Temmuz	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20 Durum	2020/21 Tahmin	2021/22 Öngörü
Ekilen Alan (000 ha) ²	29.889	33.283	33.041	34.495	31.981	33.188
Verim (kg/ha) ²	782	811	786	758	760	775
ARZ²						
Üretim	23.378	27.000	25.983	26.134	24.303	25.733
İthalat	8.092	9.041	9.222	8.679	10.052	10.153
Başlangıç (1 Ağustos) Stokları	20.526	18.879	19.434	19.339	22.259	20.349
Toplam Arz ⁴	51.996	54.920	54.639	54.152	56.614	56.235
KULLANIM²						
Kullanım (Tüketim)	24.898	26.346	26.012	22.689	25.662	25.629
İhracat	8.290	9.138	9.284	9.197	10.604	10.153
Toplam Kullanım ⁴	33.188	35.484	35.296	31.886	36.266	35.782
Bitiş (31 Temmuz) Stokları	18.879	19.434	19.339	22.255	20.349	20.458
Stok/Kullanım Oranı ^{2,3} (%)	76	74	74	98	79	80
Cotlook A Endeks (cents/lb) ¹	82,77	87,98	84,35	71,33	84,96	

Kaynak: ICAC, ¹Cotton This Month, December 2, 2021 & ²Cotton World Statistics, November 2021.

³Stok/Kullanım Oranı=Bitiş Stokları/Tüketim, ⁴TEPGE hesaplamaları

Not: Linter, telef, nakliye sırasında ağırlıkta meydana gelen değişiklikler, rapor dönemlerindeki farklılıklar, dünya ithalatları ile ihracatları arasındaki farklılıklar nedeniyle arz ve kullanım arasında küçük farklılıklar oluşmaktadır.

Arz ve kullanım

Covid-19 salgınından dolayı alınan önlem ve sınırlamalar sonucu 2019/20 sezonunda küresel pamuk tüketim ve ticaretinin azaldığı, stokların arttığı gözlenmiştir. Tüketimde görülen yavaşlamanın nedenleri; yayılmayı önlemek amacıyla çırçır ve tekstil fabrikalarının kapanması, işgücünün azalması ve böylece sipariş düşüşüne yol açan perakende kayıplarıdır. 2020 yılı Mart-Nisan döneminde çırçır ve tekstil işletmelerindeki üretim neredeyse tamamen durmuş başlıca tüketici ülkelerdeki faaliyetler, 2019/20 sezonunun son aylarında Vietnam, Bangladeş ve Hindistan'daki fabrikaların üretime başlaması ile toparlanmaya başlamıştır (ICAC, 2021/b).

Doğu Asya ekonomileri dünyada pamuk tüketimini yönlendirmeye 2019/20 sezonunda da devam etmiş, 26 milyon ton olan küresel tüketim %13 azalarak 22,7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Covid-19 salgını, Asya'daki üretim ve tedarik zincirlerini yavaşlatmaya ek olarak piyasalarda belirsizliklere neden olmuştur. Ticari belirsizlikler ve ekonomik büyümeye yönelik endişeler, küresel pamuk ticaretini ve tekstil talebini etkilemiştir (ICAC, 2021/b).

Pamuk kullanımında dünyanın lider ülkesi olan Çin'deki tüketim, 2019/20 sezonunda önceki sezona göre %12 düşüşle 7,23 milyon tona gerilemiştir. Dünya genelinde tüketimin yavaşlaması, fabrikaların kapanması ve işgücünün azalmasıyla birlikte Hindistan'daki yurt içi pamuk kullanımı (tüketim) yedi sezonun en düşük seviyesine gerilemiş bir önceki sezona göre %18 azalarak 4,5 milyon tona gerilemiştir. Tüketim Pakistan'da %16 azalarak 2 milyon tona, Türkiye'de %12 azalarak 1,5 milyon tona, Vietnam'da %4 azalarak 1,5 milyon tona ve Bangladeş'te %5 azalarak 1,5 milyon tona gerilemiştir. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki tüketim ise 2019/20 sezonunda %25 azalarak 470 bin ton olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 2). Asya ve

Güneydoğu Asya'da yoğunlaşan kayıplarla birlikte dünya genelinde tüketim düşmüştür.

Bu sezonda dünya stokları ve tüketimi neredeyse eşittir. Çin'deki dönem sonu stokları yaklaşık %1,6 artışla 9 milyon ton, diğer tüm ülkeler tarafından tutulan kapanış stokları ise yaklaşık %27 artışla 13,2 milyon ton olmuştur. Dünya dönem sonu stokları 2019/20 sezonunda bir önceki sezona göre %15 artarak 22,3 milyon tona yükselmiştir (Ek Tablo 2).

Artan küresel ticaret gerilimleri nedeniyle 2018 yılından bu yana zaten baskı altında olan pamuk ticareti Covid-19'un küresel ekonomi üzerindeki etkileri ile yavaşlamıştır. 2019/20 sezonunda 9,2 milyon ton pamuk ihracatı yapılmıştır. Küresel pamuk ihracatında en büyük payı %35 ile ABD almıştır. İhracatta uzun dönem dünya lideri olan ABD'nin ihracatı bir önceki sezona göre %3 artarak 3,5 milyon ton, ikinci sıradaki Brezilya'nın ihracatı ise %49 artarak 2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 2).

Dünyada 2019/20 sezonunda 8,7 milyon ton civarında pamuk ithalatı yapılmıştır. Pamuk ithalatında 1,6 milyon ton ithalatla dünya lideri olan Çin'i, Bangladeş (1,5 milyon ton), Vietnam (1,4 milyon ton) ve Türkiye (1 milyon ton) takip etmiştir (Ek Tablo 2).

Pamuk arzı; üretim, ithalat ve başlangıç stoklarının toplamından oluşur. Dünyada pamuk arzı 2019/20'de son üç sezondan beri aynı seviyede kalarak yaklaşık 54,1 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Pamuk kullanımı; tüketim ve ihracatın toplamından oluşur. 2019/20 sezonunda, toplam kullanım bir önceki sezona göre %10 azalarak 31,9 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Sezon 22,3 milyon ton stokla kapanmıştır. Devreden stok arz ile kullanım farkından oluşur (Tablo 1).

Fiyatlar

Uluslararası pamuk fiyatları 2019/20 sezonunda yüksek stok seviyeleri ve düşük tüketim seviyelerinden gelen baskı altında gerilemiştir. Cotlook A Endeksi 2019/20 sezonu ortalama pamuk fiyatı pound başına %15 azalarak 84,3 sentten 71,3 sent seviyesine

gerilemiş bu düşük fiyat seviyesi en son 2014 yılında görülmüştür (Tablo 1, ICAC, 2021/b).

2018/19 sezonunda 1,86 \$/kg olan Cotlook A Endeksi pamuk ortalama fiyatı 2019/20 sezonunda yaklaşık %18 düşerek 1,57 \$/kg olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 4).

DÜNYADA TAHMİN (2020/21)

2020/21 sezonunu tahminlerine göre dünyadaki pamuk ekim alanları bir önceki sezonda görülen düşük fiyatlar ve gıda güvenliği endişeleri nedeniyle %7 azalmış, 24,3 milyon ton pamuk üretilmiş, 25,7 milyon ton pamuk tüketilmiştir.

Ekim alanları, verim ve üretim

Covid-19 salgınından kaynaklanan sokağa çıkma kısıtlamaları, iş yerlerinin kapanması, lojistikte yaşanan sorunlar nedeniyle 2019/20 sezonu küresel ekonominin olağandışı bir şekilde yavaşlaması ile geçmiştir. Tüm bunların etkisiyle, 2020/21 sezonunda pamuk ekim alanları ve üretiminde düşüş yaşanmıştır.

Çiftçilerin ekim kararları, pamuğun yaygın piyasa fiyatları ve alternatif ürünlerden beklenen net gelirler dâhil olmak üzere çeşitli faktörlere bağlıdır. 2020/21 sezonunda dünya pamuk ekim alanları, 2019/20 sezonunda görülen düşük fiyatlar, gıda güvenliği endişeleri ve dünya pamuk üretiminin %90'ını oluşturan Kuzey Yarımküre'de ekim zamanında, pamuk fiyatlarındaki önemli düşüş nedeniyle azalmıştır. Ekim alanlarının %7 azalışla 32 milyon hektara gerilediği ve 2016/17 sezonundan bu yana en düşük ekim alanı olduğu tahmin edilmektedir (ICAC, 2021/b).

2020/21'de Hindistan, 13,5 milyon hektar alan ile en yüksek pamuk ekim alanına sahip ülke olup onu ABD (3,3 milyon ha), Çin (3,2 milyon ha), Pakistan (2 milyon ha) ve Brezilya (1,4 milyon ha) izlemiştir. Bu beş ülke küresel pamuk alanının %70'inden fazlasını oluşturan aynı zamanda ilk beş sıradaki pamuk üreticisidir. Bir önceki sezona göre ABD'nin pamuk ekim alanlarının %28, Brezilya'nın ekim alanlarının %18, Pakistan'ın pamuk ekim alanlarının ise %21 oranında azaldığı tahmin edilmiştir (Ek Tablo 3).

2020/21 sezonu tahmini verilerine göre, dünyada 24,3 milyon ton pamuk üretilmiş, ortalama verim ise 760 kg/ha olmuştur. Hindistan'ın 6 milyon ton üretim ile en fazla pamuk üreten ülke olduğu ve küresel üretimin

%25'ini oluşturduğu, Hindistan'ı Çin, ABD, Brezilya, Özbekistan, Pakistan ve Türkiye'nin izlediği görülmüştür. Dünya pamuk üretiminde söz sahibi olan bu 7 ülke toplam pamuk üretiminin yaklaşık %80'ini oluşturmuştur (Ek Tablo 3).

Çin'deki pamuk veriminin (1.864 kg/ha) %6 arttığı üretiminin ise %2 oranında artarak 5,9 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. ABD pamuk veriminin %2 artarak 950 kg/ha, üretiminin %27 düşüşle 3,2 milyon ton olduğu, Brezilya'da pamuk üretiminin %21 azalarak 2,4 milyon tona gerilediği, Özbekistan pamuk üretiminin %94 artarak 1,03 milyon tona yükseldiği tahmin edilmektedir (Ek Tablo 3).

Pakistan'daki çiftçilerin üretim sezonunun başında şeker kamışı ve mısır gibi daha iyi fiyatı olan gıda ürünlerine yönelmesinden dolayı pamuk ekim alanları azalırken, Sindh eyaletindeki muson yağmurları ve Pencap eyaletindeki haşere zararları nedeniyle oluşan verim kayıpları üretimde düşüş yaşanmasına neden olmuştur. Pakistan'da pamuk üretiminin bir önceki sezona oranla %33 azalarak 890 bin tona gerilediği ve bu miktarın 35 yıldan fazla bir sürenin en düşük seviyesi olduğu tahmin edilmektedir (ICAC, 2021/b).

2020/21 sezonu tahminlerine göre Türkiye'nin pamuk üretimi iki yıl üst üste gerileyerek önceki sezona oranla %19 azalmış ve 656 bin ton olmuştur. Sulanan alanlardaki sınırlı su mevcudiyeti nedeniyle 2019/20 sezonunda pamuk üretimi 115 bin tona gerileyen Avustralya'da 2020/21 sezonunda 297 bin hektarlık bir alanda 2.047 kg/ha gibi yüksek bir verimle pamuk üretimi yaklaşık %429 artarak 608 bin tona ulaşmıştır (Ek Tablo 3).

Avrupa Birliği (AB)'nin pamuk üretiminin 2020/21'de %10 oranındaki düşüşle 385 bin

tona gerilediği tahmin edilmektedir. AB ülkeleri arasında Yunanistan ve İspanya en fazla pamuk üretimi yapan ülkelerdir. İspanya'nın pamuk üretimi 90'lı yılların sonunda ve 2000'li yılların başında 100 bin ton seviyesinin üzerinde iken 2020/21 sezonunda 64 bin ton olarak tahmin edilmiştir. İspanya'nın pamuk üretiminin büyük bir kısmı, önceleri iç tüketim için kullanılırken, son on yılda ihraç edilmekte ve çok daha az miktarda pamuk tüketilmektedir. Yunanistan'daki pamuk alanlarının 286 bin ha, üretiminin ise 321 bin ton olduğu tahmin edilmektedir (Ek Tablo 3).

Arz ve kullanım

Covid-19 aşularının 2021 yılı Mart ayından itibaren piyasaya sürülmesi, hastalığın yayılmasının yavaşlamasına ve küresel ekonominin toparlanmasına yardımcı olmuş, tekstil ve hazır giyim ürünlerine yönelik tüketici talebinin canlanmasını sağlamıştır (ICAC, 2021/e).

Önceki iki sezonda yaşanan negatif büyümenin ardından dünya pamuk tüketiminin 2020/21 sezonunda bir toparlanma göstererek %13 arttığı ve 25,7 milyon tona ulaştığı tahmin edilmektedir. Tüketimdeki artışa, küresel pamuk tüketiminin %33'ünü oluşturan Çin'in öncülük ettiği ve bir önceki sezona göre tüketimini %16 artırarak 8,4 milyon tona ulaştırdığı belirtilmektedir. İkinci sırada yer alan Hindistan'da ise pamuk tüketimi %28 artarak tüm zamanların en yüksek seviyesi olan 5,7 milyon tona ulaşmıştır. Hindistan'ı sırasıyla %9 artışla Pakistan (2,2 milyon ton), %9 artışla Bangladeş (1,6 milyon ton) ve %7 artışla Türkiye (1,6 milyon ton) izlemiştir (Ek Tablo 3).

Tahminlere göre 2020/21 sezonunda, dünyada tüketilen pamuğun yaklaşık %82'sini Çin, Hindistan, Pakistan, Türkiye, Bangladeş ve Vietnam kullanmıştır. Tekstil ve hazır giyim sanayisi gelişmiş olan bu ülkeler aynı zamanda güçlü birer pamuk ithalatçısı olup dünya pamuk ithalatının %82'sini oluşturur.

Bangladeş, Endonezya ve Vietnam neredeyse hiç pamuk üretmemesine rağmen tekstil ve hazır giyim sektörlerinin gelişmiş olması nedeniyle ithalat ve tüketimde önemli ülkelerdir (Ek Tablo 3).

2020/21 sezonunda talepte yaşanan artışlar neticesinde pamuk ticaretinin normalden daha fazla artışa neden olduğu görülmektedir. Küresel pamuk ticaretinin şimdiye kadar görülen en yüksek seviyeyi yakaladığı, 2020/21'de dünya pamuk ihracatının bir önceki sezona oranla %15 artarak 10,6 milyon tona ulaştığı ve bu miktarın şimdiye kadar görülen en yüksek üç seviyeden biri olduğu tahmin edilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nin 2020/21'de %5 artışla 3,6 milyon ton ile dünyanın en büyük ihracatçısı olmaya devam ettiği ve toplam küresel ihracatın %34'ünü oluşturduğu tahmin edilmektedir. Brezilyanın ikinci büyük ihracatçı ülke olduğu 2,4 milyon ton ile dünya ihracatının %23'ünü oluşturduğu tahmin edilmekte olup bunu sırasıyla, toplam ihracatın %12, %4 ve %3'ünü oluşturan Hindistan, AB ve Avustralya izlemiştir.

Hindistan'daki pamuk verimi dünya ortalamasının (760 kg/ha) altında olmasına rağmen ülke, güçlü çırçır ve tekstil sektörlerine sahip komşu Asya ve Güney Asya ülkelerinden gelen taleple net bir pamuk ihracatçısıdır. Bu sezon Hindistan'ın ihracatını %90 arttırdığı ve 1,3 milyon ton ile dünyanın 3. büyük pamuk ihracatçısı olduğu tahmin edilmektedir (Ek Tablo 3).

AB pamuk üretiminin çoğunu ihraç etmekte olup, 2020/21 sezonunda 431 bin ton pamuk ihracatı yaptığı tahmin edilmektedir. AB ülkelerinden Yunanistan'ın 355 bin ton ihracat ile 6. en büyük pamuk ihracatçısı olduğu ve başlıca ihracatını Türkiye (%46) ve Mısır (%25)'a yaptığı belirtilmiştir (Ek Tablo 3, ICAC 2021/b) .

Dünya pamuk ithalatının %16 oranında artarak şimdiye kadarki en yüksek seviye olan 10,1 milyon tona ulaştığı tahmin edilmiştir. Pamuk

ithalatındaki artışın nedenleri; tekstil ve hazır giyim sektöründe iyileşen durum ve tekstil ürünlerine yönelik küresel talebin canlanması ayrıca Ocak 2020 yılında imzalanan ve pamuğu da kapsayan ve Çin'in ABD'den ithalatını (tarım ve diğer sektörler) artırmasını zorunlu kılan ABD-Çin Birinci Aşama Ekonomik ve Ticaret Anlaşması ile açıklanabilir (ICAC, 2021/b).

Dünyadaki en büyük ithalatçı ülke olan Çin'in, ithalatını geçen sezona göre %75 artırarak 2,8 milyon tona yükselttiği ve bu miktarın son 7 yılın en yüksek seviyesi olduğu tahmin edilmektedir. Çin'in pamuk ithalatı tek başına küresel ithalatın %28'sini oluşturmuştur. Bangladeş 2020/21'de Çin'den sonra dünyanın ikinci büyük pamuk ithalatçısıdır. Bangladeş, küresel ithalatın %17'sini oluşturan 1,7 milyon ton pamuk ithal ederek bir önceki sezondaki konumunu korumuştur. Pamuk üretimi olmayan Vietnam 2020/21'de, küresel ithalatın %15'ini oluşturan 1,6 milyon ton pamuk ithalatı yapmış ve dünyanın üçüncü büyük ithalatçısı olarak yerini korumuştur. Vietnam'da pamuk kullanımı son 10 yılda güçlü bir büyüme göstermiştir. Vietnam için tekstil endüstrisinin başlıca büyüme faktörleri arasında 2001 yılında ABD tarafından en çok tercih edilen ülke (MFN) statüsünün verilmesi ve Vietnam'ın 2007 yılında Dünya Ticaret Örgütü'ne kabul edilmesi yer almaktadır. 2000 yılından bu yana, eğirme kapasitesini üç katına çıkaran Vietnam'ın son sezonlarda ithalatını artırmasına neden olan bir diğer faktör özellikle Çin'den pamuk ipliğine olan güçlü taleptir (ICAC, 2021/b).

Tekstil ve hazır giyim sektörünün gelişmiş olmasına bağlı olarak Türkiye'nin yurtiçi ihtiyacına göre pamuk üretimi yetersiz kalmaktadır. Net pamuk ithalatçısı olan Türkiye'nin 2020/21 sezonunda ithalatını bir önceki sezona göre %14 oranında artırarak 1,2 milyon ton pamuk ithal ettiği ve bunun ülke için şimdiye kadarki en yüksek ithalat seviyesi olduğu tahmin edilmektedir. Tahminlere göre

2020/21 sezonunda Türkiye dünyanın pamuk ithalatı yapan en büyük 4. ülkesidir (Ek Tablo 3).

2020/21 sezonunda düşük pamuk üretiminin yüksek taleple birleşmesi sonucu, dönem sonu stoklarının %9 azalarak 20,4 milyon tona gerilediği tahmin edilmektedir. Çin'deki dönem sonu pamuk stoklarının 9,3 milyon ton olduğu ve dünya stoklarının %46'sını oluşturduğu tahmin edilmiştir. Çin dışındaki stoklar ise yaklaşık %17 oranındaki düşüşle 11,1 milyon tona gerilemiştir. 2020/21'de ABD'de üretimdeki azalmaya karşın, ihracat ve tüketimdeki artış nedeniyle dönem sonu stokları %79 azalarak 260 bin tona gerilemiştir (Ek Tablo 2).

Dünyada pamuk arzının 2020/21'de bir önceki sezona göre yaklaşık %5 artışla 56,6 milyon ton, toplam kullanımın ise bir önceki sezona göre %14 artarak 36,3 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. (Tablo 1).

Fiyatlar

Uluslararası pamuk fiyatları 2020/21'de önemli ölçüde artmış, Cotlook A Endeksi önceki sezona göre %19 artışla son yedi yıldaki ikinci en yüksek ortalaması olan pound başına 84,96 sent olmuştur (Ek Tablo 2).

2020 Ağustos ve Eylül ayları arasında pamuk fiyatları uzun vadeli ortalamaya oldukça yakın olmasına rağmen, Covid-19'a karşı birden fazla aşının geliştirilmesi ve piyasaya sürülmesi, hükümetler tarafından zorunlu karantina kısıtlamalarının ve karantina önlemlerinin kaldırılması, ekonomik koşulların normalleşmesine yardımcı olarak emtia talebini artırmış ve yüksek fiyatları desteklemiştir. 2020/21 döneminde Cotlook A Endeksi maksimum değerine 29 Temmuz 2021'de pound başına 100,25 sent ile ulaşmış, minimum değer 13 Ağustos 2020'de pound başına 68,2 sent olarak kaydedilmiştir (ICAC, 2021/b).

Cotlook A Endeksi ortalama pamuk fiyatı 2019/20 sezonunda 1,57 \$/kg iken 2020/21 sezonunda yaklaşık %19 artarak 1,87 \$/kg olarak gerçekleşmiş, böylece 2018/19'daki seviyesine geri dönmüştür (Ek Tablo 4).

2020/21 sezonunun ikinci yarısında fiyatı yükselen tek emtia pamuk olmamakla birlikte gıda emtia fiyatlarının çoğu, özellikle talep artışları ve tedarik zincirlerindeki sorunlar nedeniyle önemli ölçüde yükselmiştir. Mısır, buğday, soya fasulyesi, pirinç, sorgum ve şeker kamışı gibi pamukla rekabet eden başlıca mahsullerin sezon ortalama fiyatları 2020/21'de önemli ölçüde artmıştır. 2019/20 ile kıyaslandığında soya fasulyesi ortalama fiyatları %45, mısır ortalama fiyatları %44 ve şeker ve buğday ortalama fiyatları sırasıyla %23 ve %17, pirinç ortalama fiyatları %7 oranında artmıştır (ICAC 2021/b).

Maliyetler

2020 yılında dünya ortalaması pamuk ekim maliyeti hektar başına 1.166 dolardır. Pamuk üretiminde önemli ülkeler içerisinde pamuk ekim maliyeti en yüksek olan ülke hektar başına 3.296 \$ ile Çin, ikinci sırada ise 1.677 \$ ile Türkiye'dir. Dünya ortalamasına bakıldığında 1 kg kütlü pamuk maliyeti ortalama 0,55 \$, lif pamuk maliyeti 1,16 \$'dır. Önemli üretici ülkelerin 1 kg kütlü pamuk maliyeti; Hindistan (0,61 \$), Çin (0,72 \$), ABD (0,38 \$), Brezilya (0,35 \$), Özbekistan (0,61 \$), Pakistan (0,33 \$) ve Türkiye (0,37 \$)'dir. Önemli üretici ülkelerin 1 kg lif pamuk maliyeti ise; Hindistan (1,15 \$), Çin (1,57 \$), ABD (1,07 \$), Brezilya (0,75 \$), Özbekistan (1,69 \$), Pakistan (0,71 \$) ve Türkiye (0,60 \$)'dir (Ek Tablo 5).

DÜNYADA ÖNGÖRÜ (2021/22)

2021/22 üretim sezonu öngörülerine göre; dünya pamuk ekim alanlarının 33,2 milyon ha, veriminin 775 kg/ha, pamuk üretiminin ise 25,7 milyon ton olacağı beklenmektedir. Dünyada Covid varyantlarının yayılması ve aşılarla eşit olmayan erişim, devam eden pandemi tehdidini canlı tutsa da tüketimde herhangi bir yavaşlama belirtisi görülmemektedir.

Ekim alanları, verim ve üretim

2021/22 sezonunda dünya pamuk piyasaları, beklentileri karşılamayan 2020/21 sezonunun etkilerini ortadan kaldırmak için hazırlanmaktadır. 2021/22 üretim sezonu öngörülerine göre dünya pamuk ekim alanları bir önceki sezona göre yaklaşık %4 artışla 33,2 milyon ha, verimi %2 artışla 775 kg/ha, pamuk üretimi ise %6 artışla 25,7 milyon ton'dur. Bu artışın büyük kısmının, üretimini bir önceki sezona göre 780 bin ton artış ile 3,96 milyon tona yükselteceği tahmin edilen ABD'den kaynaklanacağı belirtilmektedir. 2021/22 sezonunda, pamuk üretiminde lider ülkelerden Brezilya ve Pakistan'da üretimin artacağı, Çin ve Hindistan'da ise düşeceği öngörülmektedir. (Ek Tablo 3).

Arz ve kullanım

Covid-19 salgınının etkisi ile 2019/20 sezonunda pamuk tüketiminde görülen büyük düşüştü sonra pamuk ürünlerine artan talebin 2021/22 sezonunda dünya tüketimini 25,6 milyon ton seviyesine taşıyacağı öngörülmektedir. Dünyada Covid varyantlarının yayılması ve aşılarla eşit olmayan erişim, devam eden pandemi tehdidini canlı tutsa da tüketimde herhangi bir yavaşlama belirtisi görülmemektedir (ICAC, 2021/d).

Pamuk tüketiminde dünya lideri olan ve 8,4 milyon ton ile son üç sezonun en yüksek seviyesini gören Çin'in tüketiminin 2021/22 sezonunda 8,2 milyon ton olacağı beklenmektedir. Öngörülere göre önde gelen tüketici ülkelerden Hindistan, Pakistan ve Bangladeş'in pamuk tüketimi önceki sezonla aynıdır (Ek Tablo 3).

2021/22 sezonunda dünya ihracatının 10,2 milyon ton, dünya tüketiminin ise 25,6 milyon ton olarak öngörülmesi son iki sezondan bu yana sarsılan pamuk piyasasının toparlanma ve güç belirtileri gösterdiğini ifade etmektedir. İhracatta önemli ülkelerden ABD'de %7, Brezilya'da %14, Hindistan'da %38 oranında azalış öngörülmürken, ihracat miktarı 340 bin ton olan Avustralya'nın ise ihracatını %120 artışla 750 bin tona yükselteceği öngörülmektedir (Ek Tablo 3).

Dönem sonu stoklarının 2021/22 yılına ait öngörüsü bir önceki sezonla aynıdır. 2021/22 sezonunun sonunda Çin'deki stokların 9.3 milyon ton, Çin dışındaki stokların (dünya stoklarının %54'ünü oluşturan) 11,1 milyon ton olacağı öngörülmektedir. 2021/22'de üretim için yapılan olumlu tahminler ve yeterli yüksek stok seviyelerinin artan talebi destekleyeceği öngörülmektedir (Ek Tablo 3).

Dünyada pamuk arzının 2021/22'de bir önceki sezona göre yaklaşık aynı seviyede kalarak 56,2 milyon ton, toplam kullanımın ise bir önceki sezona göre kısmen gerileyerek 35,8 milyon ton olacağı öngörülmektedir. (Tablo 1).

Fiyat projeksiyonları

Pamuğun uluslararası referans fiyatı olan Cotlook A Endeksi, 2020/21 sezonunda hızlı bir şekilde artarak yükselmiş olup 2021/22 sezonunda bu yükselişini sürdüreceği öngörülmektedir. ICAC, sezon ortalaması Cotlook A endeksinin 2021/22 için mevcut fiyat tahminini 91 sent ile 119 sent arasında, orta noktanın ise pound başına 103.29 sent olacağını öngörmüştür (ICAC, 2021/d). Cotlook A endeksinin 2021/22 sezonu 4 aylık (Ağustos-Kasım) ortalama fiyatı 2,48 \$/kg'dır.

TÜRKİYE’DE DURUM (2019/20)

ICAC verilerine göre 2019/20 sezonunda Türkiye; dünyada pamuk ekim alanı yönünden on birinci, birim alandan elde edilen lif pamuk verimi yönünden dördüncü, pamuk üretim miktarı yönünden altıncı; pamuk tüketimi yönünden altıncı, pamuk ithalatı yönünden beşinci ülkedir.

Ekim Alanları, verim ve üretim

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Türkiye’de 2019/20 pamuk üretim sezonunda ekim alanları bir önceki sezona göre %8 oranında azalmış ve 478 bin ha olarak gerçekleşmiştir.

Ekim alanları Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde 290 bin ha, Çukurova Bölgesi’nde 95 bin ha, Ege Bölgesi’nde 89 bin ha, Antalya’da ise 4 bin ha’dır. Türkiye’de 23 ilde pamuk üretimi yapılmakta, ekim alanlarının %86’sı Şanlıurfa, Diyarbakır, Aydın, Hatay, Adana ve İzmir’de bulunmaktadır (Ek Tablo 6 ve 7).

Türkiye’de 2019 yılı ilkbahar aylarındaki aşırı yağışlar ve soğuk havanın ekim dönemini yaklaşık 1 ay geciktirmesi, hasat döneminde

sıcaklık ve yağışlardan kaynaklanan taraklanma döneminde yaşanan verim kaybı ayrıca yaşanan hastalık ve zararlılardan dolayı 2019/20 sezonunda lif veriminde %10 oranında düşüş yaşanmıştır. Türkiye kütlü verimi ortalaması 460 kg/da, lif verimi ise 170 kg/da’dır (Ek Tablo 6).

TÜİK verilerine göre 2018/19 sezonunda yaklaşık 2,57 milyon ton olan kütlü pamuk üretimi 2019/20’de 2,20 milyon ton’a gerilemiştir. Lif pamuk üretimi ise bir önceki sezona göre %17 oranında azalarak 814 bin ton olmuştur (Ek Tablo 6) . Kütlü pamuğun lifini tohumundan ayırma işlemi olan çırçırda randıman oranı, Ege pamuğunda %41, GAP pamuğunda %39, Çukurova pamuğunda %38 civarındadır (UPK, 2020).

Tablo 2. Türkiye pamuk arz ve kullanımı (bin ton)

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20 Durum	2020/21 Tahmin	2021/22 ² Öngörü
Ekilen Alan (000 ha)	416	502	519	478	359	480
Verim (kg/ha)	1.820	1.760	1.880	1.700	1.830	1.827
ARZ						
Üretim	756	882	977	814	656	833
İthalat ⁴	838	956	785	1.017	1.160	1.167
Başlangıç (1 Ağustos) Stokları ²	836	822	984	911	1.171	1.282
Toplam Arz ¹	2.430	2.660	2.746	2.742	2.987	3.282
KULLANIM						
Yurt İçi Kullanım (Tüketim) ¹	1.508	1.570	1.680	1.473	1.578	1.614
İhracat ⁴	100	106	155	98	127	126
Toplam Kullanım ¹	1.608	1.676	1.835	1.571	1.705	1.740
Bitiş (31 Temmuz) Stokları ²	822	984	911	1.171	1.282	1.542
Stok/Kullanım Oranı(%) ^{1,5}	55	63	54	79	81	96
41 Renk Ege Pamuğu-1 (TL/kg) ³	6,63	7,46	10,01	9,88	14,93	

Kaynak: TÜİK

¹TEPGE Hesaplamaları,

²ICAC, World Cotton Statistics, November 2021

³İzmir Ticaret Borsası

⁴İthalat ve ihracat miktarları hesaplanırken TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi) ’ndeki 520100100000; Pamuk; hidrofil/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır. Daha önce yayımlanan raporlarda TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Ticaret Sistemi) verileri kullanıldığından rakamlar farklılık gösterebilir.

⁵Stok/Kullanım Oranı=Bitiş Stokları/Tüketim

Türkiye’de Ege, Çukurova ve Antalya üretim bölgelerinde pamuk tarımının geçmişi oldukça eski olmasına rağmen, Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde sulama olanaklarının gelişmesi ile bu bölgede üretim alanları artmış ve pamuk üretimi ön plana çıkmıştır. 2019/20 sezonunda Türkiye’nin toplam pamuk üretiminin yaklaşık %55’i Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde gerçekleşmiştir. Bu bölgeyi; Ege (%22) ve Çukurova (%22) Bölgeleri izlemiştir. 2019/20 sezonunda Türkiye’de pamuk üretiminin %85’ini karşılayan 6 il sırasıyla Şanlıurfa, Aydın, Diyarbakır, Hatay, Adana ve İzmir’dir (Ek Tablo 6).

Pamuk arzı ve kullanımı

Türkiye’de üretimin tüketimi karşılama oranı 2018/19 sezonunda %58 iken 2019/20’de %55’e gerilemiştir. 2019/20’de üretimde meydana gelen %17 oranındaki azalma neticesinde 1,5 milyon ton olan lif pamuk ihtiyacının 1 milyon tonu ithalatla karşılanmıştır. İthalat bir önceki sezona göre %30 artmıştır (Tablo 2). Türkiye pamuk ithalatında 2019 yılında, ABD’nin payı yaklaşık %40, Yunanistan’ın payı %18, Brezilya’nın payı %15, Azerbaycan’ın payı %8’dir. İthal edilen pamuğun %80’i bu dört ülkeden karşılanmıştır (Ek Tablo 16). Türkiye’nin lif pamuk ithalatının toplam değeri 2019 yılında 1,6 milyar \$’dır (Ek Tablo 17).

2019/20 sezonu 911 bin ton devreden stok ile başlamıştır. Başlangıç stokları bir önceki sezona göre %7 azalmıştır.

Pamuk arzı; üretim, ithalat ve başlangıç stoklarının toplamından oluşmaktadır. Türkiye lif pamuk arzı bir önceki sezonla aynı olup, 2019/20 sezonunda 2,7 milyon ton olarak gerçekleşmiştir (Tablo 2).

Türkiye’de tekstil ve hazır giyim sektörünün yüksek miktarlardaki pamuk ihtiyacı göz önüne alındığında, lif pamuk ihracatının düşük düzeyde kalması kaçınılmazdır. Pamuk ihracatında 2019/20’de önceki sezona oranla

%37 oranında bir azalma görülmüş 98 bin ton lif pamuk ihracatı yapılmıştır (Tablo 2). Pamuk ihracatı, 2019 yılında en fazla Bangladeş (%39), Pakistan (%11), İtalya (%7), Almanya (%5) ve Hollanda (%4)’ya gerçekleştirilmiştir (Ek Tablo 18).

2019/20 sezonunda, yaklaşık 1,5 milyon ton pamuk yurt içinde kullanılmış, 98 bin ton ihracat yapılmış, dolayısıyla toplam kullanım 1,6 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Sezon 1,2 milyon ton stokla kapanmıştır. Bitiş stoklarının dünyada olduğu gibi Türkiye’de de Covid-19 salgınının etkisi ile arttığı tahmin edilmektedir. Bir önceki sezon %54 olan stok/kullanım oranı %79’a yükselmiştir (Tablo 2).

Fiyatlar, maliyet ve tarımsal destekler

Yurtiçinde lif pamuk fiyatları, 2019/20’de bir önceki sezona oranla yaklaşık %1 azalarak, 41 Renk Ege Pamuğu fiyatı ortalama 9,88 TL/kg olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 4). 2019 yılı kütlü pamuk ortalama alım fiyatları; Tarih’te 3,9 TL/kg, Çukobirlik’te 3,55 TL/kg, Antbirlik’te ise 3,80 TL/kg’dır. Bu üç birliğin pamuk alım miktarı Türkiye kütlü pamuk üretiminin %5’idir (Ek Tablo 12).

TÜİK’in verilerine göre; 2019/20 sezonunda ortalama kütlü pamuk üretici fiyatı 2,90 TL/kg’dır (Ek Tablo 15). Ulusal Pamuk Konseyi tarafından 2019 yılı için 1 kg kütlü pamuk maliyeti 4,080 TL olarak hesaplanmıştır (Ek Tablo 20).

Türkiye’de kütlü pamuğa yönelik olarak Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından beş farklı destek verilmektedir. Bunlar: sertifikalı tohum ile pamuk üreten üreticilere verilen fark ödemesi desteği, toprak analizi desteği, mazot ve gübre desteğidir. Pamuğa yönelik olarak 2019 yılında 0,80 TL/kg fark ödemesi desteği, 40 TL toprak analizi desteği, 62 TL/da mazot desteği, 4 TL/da gübre desteği, verilmiştir (Ek Tablo 14). Tarımsal destekler ürün maliyetlerinin bir kısmını karşılayarak üreticiye ek gelir sağlamaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından pamuğa verilen toplam destekler 2019 yılında pamuk maliyetinin %23,16'sını oluşturmuştur (Ek Tablo 20).

Pamukta girdi/ürün fiyatı paritesi incelendiğinde, 2012 yılında 1 kg kütlü pamuk ile 1,85 kg gübre, 0,31 lt mazot, 0,20 kg tohum

alınabilirken, 2019 yılında bu pariteler gübrede 2,21 kg, mazotta 0,42 lt, tohumda ise 0,19 kg olarak gerçekleşmiştir. Pamuk fiyatına tarımsal destekler eklendiğinde ise 2020 yılında 1 kg kütlü pamuk ile alınabilecek gübre miktarı %40, mazot miktarı %42, tohum miktarı ise %47 oranında artmıştır.(Ek Tablo 21)

TÜRKİYE'DE TAHMİN (2020/21)

Türkiye'de 2020/21 sezonunda pamuk ekim alanları bir önceki sezona göre %25 oranında azalarak son 30 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. Tahminlere göre, 1,6 milyon ton pamuk yurtiçinde kullanılmış, 1,16 milyon ton pamuk ithalatı yapılmıştır. 41 Renk Ege Pamuğu fiyatı %51 oranında artışla ortalama 14,93 TL/kg olarak gerçekleşmiştir.

Ekim alanları, verim ve üretim

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye'de 2020/21 sezonunda pamuk ekim alanları bir önceki sezona göre %25 oranında azalarak son 30 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. Toplam 359 bin ha alanda pamuk ekimi yapılmış, kütlü pamuk verimi ortalaması 494 kg/da, lif verimi ise 183 kg/da'dır (Ek Tablo 6).

2020/21 pamuk üretim sezonunda Türkiye'de 656 bin ton lif pamuğa denk gelen 1,77 milyon ton kütlü pamuk üretilmiştir. Pamuk üretimi ekim alanlarındaki düşüşe paralel olarak %19 oranında azalmıştır. Lif pamuk üretim miktarı Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde 329 bin ton (%50), Ege Bölgesi'nde 195 bin ton (%30), Çukurova Bölgesi'nde ise 123 bin (%19) tondur (Ek Tablo 7).

2020/21 sezonunda Türkiye'deki pamuğun %50'sini üreten Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki ekim alanları %34 oranında azalarak 190 bin ha'a gerilemiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ortalama pamuk verimi 181 kg/da olarak gerçekleşmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde en fazla pamuk ekim alanına sahip olan iller Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Adıyaman ve Gaziantep'tir (Ek Tablo 6 ve 7).

Ege Bölgesi'nde diğer bölgelerin aksine ekim alanları %13 oranında artmış 101 bin ha alanda pamuk üretilmiştir. Ortalama pamuk verimi 184 kg/da'dır. Bölgede Aydın 54 bin hektarlık ekim alanı ve 101 bin ton üretim ile en yüksek ekim alanı ve üretime sahip ildir. Aydın'dan sonra pamuk üretimi yapan en önemli iller sırasıyla İzmir, Denizli ve Manisa'dır (Ek Tablo 6).

Çukurova Bölgesi'nde pamuk ekim alanları %34 oranında gerileyerek 63 bin ha olup

ortalama verim ise 185 kg/da'dır. Bölgede, Hatay ve Adana illeri çoğunluğu oluşturmakla birlikte Mersin, Kahramanmaraş, Osmaniye illerinde pamuk tarımı yapılmaktadır (Ek Tablo 6).

Antalya'da bu sezonda yaklaşık 5 bin ha alanda pamuk üretimi yapılmış olup ortalama verim 188 kg/da'dır (Ek Tablo 6 ve 7)).

Pamuk arzı ve kullanımı

Lif pamuk ithalatının 2020/21 sezonunda bir önceki sezona göre %14 artarak yaklaşık 1,2 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Türkiye, 2020 yılında pamuk ithalatını başlıca ABD (%35), Brezilya (%21), Yunanistan (%14) ve Azerbaycan (%8)'den gerçekleştirmiştir. Yapılan toplam pamuk ithalatının değeri 1,6 milyar \$'dır (Ek Tablo 16 ve 17).

2020/21 sezonuna 1,2 milyon ton başlangıç stoku ile girilmiştir. Türkiye'deki lif pamuk arzının 2020/21'de 3 milyon ton olduğu hesaplanmıştır (Tablo 2).

Lif pamuk ihracatının 2020/21 sezonunda bir önceki sezona göre %30 artarak 127 bin ton olduğu tahmin edilmektedir. 2020 yılında yaklaşık 160 milyon \$ değerinde lif pamuk ihraç edilmiştir. İhracatın yaklaşık %18'i Pakistan'a, %12'si Bangladeş'e, %9'u İtalya ve Almanya'ya, %6'sı Hollanda'ya gerçekleştirilmiştir (Ek Tablo 18 ve 19).

Sezonda 1,6 milyon ton pamuk yurtiçinde kullanılmış, 127 bin ton pamuk ihracatı yapılmış, dolayısıyla toplam kullanım 1,7 milyon ton olarak tahmin edilmiştir. Devreden (bitiş) stok arz ile kullanım farkından oluşur. Bu sezon tahmin edilen devreden stok miktarı 1,3 milyon ton 'dur. Türkiye'de 2020/21'de stok/kullanım oranı %81'dir (Tablo 2).

Fiyatlar, maliyet ve tarımsal destekler

TÜİK verilerine göre; 2020/21 sezonunda Türkiye'deki ortalama kütlü pamuk üretici fiyatı bir önceki sezona göre %27 artışla 3,69 TL/kg olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 15). İzmir Ticaret Borsası verilerine göre, lif pamuk fiyatında 2020 yılı ağustos ayında 10,57 TL/kg ile açılan sezon fiyatı 2021 yılı Temmuz ayında 20,00 TL/kg ile kapanmıştır. 41 Renk Ege Pamuğu lif pamuk fiyatı %51 oranında artışla 2020/21 sezonunda ortalama 14,93 TL/kg'dır (Ek Tablo 4).

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 2020 yılı pamuk üretimi için sertifikalı tohum ile pamuk üreten üreticilere verilen fark ödemesi desteği 1,10 TL/kg'dır. Pamuğa verilen desteklerden mazot desteği 62 TL/da, gübre desteği 8 TL/da, toprak analizi desteği analiz başına 40 TL/da'dır (Ek Tablo 14).

Ulusal Pamuk Konseyi tarafından hesaplanan 1 kg kütlü pamuk maliyeti 2020 yılı için 4,75 TL'dir. Pamuğa verilen toplam destekler 2020 yılında maliyetin %26,17'sini oluşturmuştur (Ek Tablo 20).

Pamukta girdi/ürün fiyatı paritesi incelendiğinde, 2012 yılında 1 kg kütlü pamuk

ile 1,85 kg gübre, 0,31 lt mazot, 0,20 kg tohum alınabilirken, 2020 yılında bu pariteler gübrede 2,38 kg, mazotta 0,50 lt, tohumda ise 0,17 kg olarak gerçekleşmiştir. Pamuğa verilen destekler pamuk fiyatına eklendiğinde 2020 yılında 1 kg pamuk satarak alınabilecek girdi miktarları desteksiz fiyata oranla %40-47 arasında artış göstermektedir (Ek Tablo 21).

Organik pamuk üretimi

Diğer organik ürünlere göre yeni bir ürün olmasına karşın organik pamuk üretiminde Türkiye dünya da önemli ülkelerden birisi konumuna gelmiştir. Organik pamuk üretimi, özellikle yurt dışından yapılan istekler doğrultusunda, her geçen yıl artmıştır. 1998 yılında 59 pamuk çiftçisinin, 806 ha alanda, yaklaşık 2.500 ton üretimi ile başlayan organik pamuk üretimi, 2018 yılında 248 sertifikalı pamuk üreticisi tarafından, yaklaşık 5.329 ha alanda; 30 bin ton düzeylerine ulaşmıştır. 2020 yılına gelindiğinde organik pamuk ekim alanı bin dekar, üretimi 6 bin tona gerilemiştir. Türkiye'de organik pamuk üretimi, Şanlıurfa, Aydın, Mardin, Manisa, Diyarbakır illerinde yoğun olarak üretilmektedir (Ek Tablo 8-9)

TÜRKİYE'DE ÖNGÖRÜ (2021/22)

TÜİK tahminlerine göre kütlü pamuk üretimi 2021/22 sezonunda 2,25 milyon ton 'dur. 2021 yılı 1 kg pamuk maliyeti, Ulusal Pamuk Konseyi (UPK) tarafından 6,55 TL olarak hesaplanmıştır. Pamuk üretimine yönelik Tarım ve Orman Bakanlığı'nca verilen tarımsal desteklemeler 2021 yılında pamuk maliyetinin %19,16'sını oluşturmaktadır.

Ekim alanları verim ve üretim

Uluslararası Pamuk Danışma Kurulu (ICAC)'ın öngörülerine göre Türkiye 2021/22 sezonunda ekim alanları bir yıl öncesine göre %34 artarak 480 bin ha'a yükselmiştir. Lif pamuk veriminin 1.827 kg/ha ile önceki sezon ile aynı kalacağı, lif pamuk üretiminin ise %27 artışla 833 bin ton olacağı beklenmektedir (Ek Tablo 3). TÜİK, "Bitkisel Üretim 2. Tahminleri"ne göre 2021/22 sezonunda kütlü pamuk üretimi 2,25 milyon ton'dur.

Arz, kullanım ve fiyatlar

ICAC'ın 2021/22 öngörülerine göre, Türkiye pamuk ithalatı 1,2 milyon ton, başlangıç stokları 1,3 milyon ton'dur. İhracatın 126 bin ton ile bir önceki sezona yakın bir değerde, dönem sonu stoklarının 1,5 milyon ton, tüketimin ise 1,6 milyon ton civarında olacağı beklenmektedir (Ek Tablo 3).

Türkiye'deki lif pamuk arzının 3,3 milyon ton, kullanımının ise 1,7 milyon ton olacağı öngörülmektedir (Tablo 2).

TÜİK verilerine göre, 2021 yılı 11 aylık (Ocak-Kasım) ortalama kütlü pamuk üretici fiyatı bir önceki yılın aynı aylarına göre %51 artarak 4,49 TL/kg, İzmir Ticaret Borsası 41 Renk Ege

Pamuğu ortalama lif pamuk fiyatı 2020 yılının ilk 11 ayında 10,76 TL/kg iken, 2021 yılının aynı aylarında %83 oranında artarak 19,71 TL/kg olarak gerçekleşmiştir (Ek Tablo 4 ve 15). İzmir Ticaret Borsası verilerine göre 2021/22 sezonunun ilk dört (Ağustos-Kasım) ayında 41 Renk Ege Pamuğu ortalama fiyatı 24,4 TL/kg'dır. Bir önceki sezonun aynı aylarına göre 41 Renk Ege Pamuğu fiyatı iki kattan fazla artış göstermiştir (Ek Tablo 15).

Maliyet ve tarımsal destekler

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 8 Aralık 2021 tarihinde yayımlanan "Bitkisel Üretim Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ"de 2021 yılı üretimine yönelik olarak pamuğa 1,10 TL/kg fark ödemesi desteği, 40 TL toprak analizi desteği, 68 TL/da mazot desteği, 8 TL/da gübre desteği verileceği açıklanmıştır.

Ulusal Pamuk Konseyi (UPK) tarafından, 1 kg kütlü pamuk maliyeti 2021 yılında 6,55 TL olarak hesaplanmıştır. Pamuk üretimine yönelik Tarım ve Orman Bakanlığı'nca verilen tarımsal desteklemeler 2021 yılında pamuk maliyetinin %19,16'sını oluşturmaktadır (Ek Tablo 20).

EK TABLOLAR

Ek Tablo 1. Dünya pamuk ekim alanı, verim, arz ve kullanımı

Pazarlama Yılı 1 Ağustos/ 31 Temmuz	Ekim Alanı	Verim	Üretim	Başlangıç Stokları	İthalat	Tüketim	İhracat	Bitiş Stokları	Stok/Kullanım Oranı*
1980/1981	33.662	411	13.831	5.328	4.555	14.215	4.414	5.151	0,36
1981/1982	33.948	442	14.991	5.151	4.405	14.147	4.373	5.883	0,42
1982/1983	32.568	445	14.479	5.884	4.350	14.452	4.261	5.957	0,41
1983/1984	32.143	451	14.494	5.957	4.617	14.653	4.309	6.148	0,42
1984/1985	35.224	546	19.247	6.148	4.602	15.107	4.520	10.266	0,68
1985/1986	32.792	532	17.461	10.266	4.763	16.587	4.479	11.386	0,69
1986/1987	29.503	518	15.269	11.387	5.516	18.197	5.755	8.278	0,45
1987/1988	31.236	564	17.609	8.278	5.094	18.116	5.121	7.729	0,43
1988/1989	33.511	546	18.301	7.729	5.654	18.470	5.726	7.364	0,40
1989/1990	31.617	549	17.364	7.364	5.431	18.675	5.293	6.189	0,33
1990/1991	33.010	574	18.951	6.189	5.220	18.575	5.069	6.761	0,36
1991/1992	34.680	596	20.678	6.761	6.497	18.636	6.091	9.361	0,50
1992/1993	32.203	557	17.943	9.362	5.692	18.633	5.522	8.820	0,47
1993/1994	30.444	554	16.863	8.820	5.768	18.495	5.910	7.166	0,39
1994/1995	32.240	584	18.842	7.166	6.462	18.280	6.312	7.770	0,43
1995/1996	36.114	565	20.415	7.770	5.785	18.457	5.967	9.437	0,51
1996/1997	34.215	576	19.700	9.437	6.131	19.030	6.065	10.241	0,54
1997/1998	33.896	595	20.181	10.241	5.729	18.937	5.962	11.207	0,59
1998/1999	33.344	564	18.810	11.208	5.373	18.557	5.486	11.706	0,63
1999/2000	32.252	595	19.193	11.713	5.983	19.667	6.108	11.187	0,57
2000/2001	31.945	611	19.527	11.187	5.764	20.213	5.797	10.622	0,53
2001/2002	33.552	646	21.667	10.622	6.182	20.612	6.365	11.264	0,55
2002/2003	30.058	651	19.580	11.264	6.473	21.259	6.594	9.553	0,45
2003/2004	32.367	653	21.129	9.553	7.237	21.499	7.249	9.084	0,42
2004/2005	35.459	761	26.989	9.084	7.318	23.612	7.775	11.920	0,50
2005/2006	34.468	745	25.678	11.920	9.603	25.013	9.730	12.649	0,51
2006/2007	34.615	775	26.832	12.649	8.220	26.586	8.139	12.940	0,49
2007/2008	32.759	799	26.162	12.940	8.540	26.676	8.448	12.497	0,47
2008/2009	29.988	785	23.550	12.496	6.640	23.747	6.625	12.296	0,52
2009/2010	29.767	749	22.309	12.296	7.929	25.305	7.825	9.268	0,37
2010/2011	33.529	772	25.869	9.308	7.804	24.805	7.634	10.503	0,42
2011/2012	35.703	781	27.880	10.503	9.850	22.389	10.123	15.759	0,70
2012/2013	33.755	803	27.101	15.759	10.213	23.440	10.048	19.510	0,83
2013/2014	32.721	802	26.259	19.510	8.858	24.092	9.035	21.436	0,89
2014/2015	33.902	775	26.268	21.436	7.800	24.579	7.785	23.092	0,94
2015/2016	30.755	704	21.647	23.092	7.829	24.413	7.592	20.526	0,84
2016/2017	29.889	782	23.378	20.526	8.092	24.898	8.290	18.879	0,76
2017/2018	33.283	811	27.000	18.879	9.041	26.346	9.138	19.434	0,74
2018/2019	33.041	786	25.983	19.434	9.222	26.012	9.284	19.339	0,74
2019/2020	34.495	758	26.134	19.339	8.679	22.689	9.197	22.255	0,98
2020/2021 tahmin	31.981	760	24.303	22.259	10.052	25.662	10.604	20.349	0,79
2021/2022 öngörü	33.188	775	25.733	20.349	10.153	25.629	10.153	20.458	0,80
2022/2023 öngörü	33.341	781	26.033	20.458	10.606	25.818	10.607	20.672	0,80
2023/2024 öngörü	33.594	789	26.518	20.672	10.402	25.998	10.402	21.186	0,81
2024/2025 öngörü	33.753	788	26.603	21.186	10.279	26.233	10.279	21.416	0,82
2025/2026 öngörü	34.008	798	27.132	21.296	10.551	26.481	10.551	21.987	0,83
2026/2027 öngörü	34.309	814	27.936	21.987	10.641	26.583	10.640	23.423	0,88

Kaynak: ICAC, World Cotton Statistics, November 2021.

* Stok/Kullanım Oranı= Bitiş Stokları/ Tüketim

Ek Tablo 2. Dünya pamuk arzı ve kullanımı

1 Ağustos-31 Temmuz	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
<i>000 ton</i>						
BAŞLANGIÇ STOKLARI						
Dünya Toplamı	20.530	18.880	19.430	19.340	22.260	20.350
Çin	12.650	10.350	9.030	8.880	9.020	9.300
ABD	830	600	820	830	1.230	260
ÜRETİM						
Dünya Toplamı	23.380	27.000	25.980	26.130	24.300	25.730
Hindistan	5.860	6.350	5.660	6.200	6.000	5.900
Çin	4.900	5.890	6.040	5.800	5.910	5.730
ABD	3.740	4.560	4.000	4.340	3.180	3.960
Brezilya	1.530	2.010	2.780	3.000	2.360	2.680
Pakistan	1.660	1.800	1.670	1.320	890	980
Özbekistan	960	960	640	530	1.030	940
Diğerleri	4.720	5.440	5.200	4.940	4.930	5.540
TÜKETİM						
Dünya Toplamı	24.900	26.350	26.010	22.690	25.660	25.630
Çin	8.280	8.500	8.250	7.230	8.400	8.200
Hindistan	5.150	5.420	5.400	4.450	5.700	5.700
Pakistan	2.220	2.350	2.360	1.980	2.150	2.150
Avrupa & Türkiye	1.660	1.730	1.820	1.600	1.700	1.740
Bangladeş	1.410	1.660	1.580	1.500	1.640	1.660
Vietnam	1.170	1.510	1.510	1.450	1.520	1.540
Brezilya	690	680	730	570	690	700
ABD	710	700	630	470	520	540
Diğerleri	3.620	3.800	3.730	3.440	3.350	3.400
İHRACAT						
Dünya Toplamı	8.290	9.140	9.280	9.200	10.600	10.150
ABD	3.330	3.640	3.370	3.470	3.630	3.370
Brezilya	610	910	1.310	1.950	2.400	2.060
Orta Afrika	1.000	1.060	1.160	1.070	1.180	1.360
Hindistan	990	1.130	760	700	1.330	820
Avustralya	810	850	790	300	340	750
Özbekistan	380	220	160	100	10	10
İTHALAT						
Dünya Toplamı	8.090	9.040	9.220	8.680	10.050	10.150
Çin	1.100	1.320	2.100	1.600	2.800	2.520
Bangladeş	1.410	1.670	1.540	1.500	1.690	1.690
Vietnam	1.200	1.520	1.510	1.410	1.550	1.580
Türkiye	840	960	790	1.020	1.160	1.170
Endonezya	740	770	660	550	500	540
Ticaret Dengesi ^{1/}	-200	-100	-60	-520	-550	0
Stok Ayarlaması ^{2/}	-7	0	0	-10	0	0
DÖNEM SONU STOKLARI						
Dünya Toplamı	18.880	19.430	19.340	22.260	20.350	20.460
Çin	10.350	9.030	8.880	9.020	9.300	9.320
ABD	600	820	830	1.230	260	300
DÖNEM SONU STOK / KULLANIM (%)						
Dünya Toplamı (Çin Hariç) ^{3/}	51,31	58,29	58,86	85,58	63,98	63,88
Çin ^{4/}	125,03	106,27	107,69	124,82	110,77	113,72
COTLOOK A ENDEKSİ (cent/lb) ^{5/}	82,77	87,98	84,35	71,33	84,96	

Kaynak: ICAC, Cotton This Month, December 01, 2021

^{1/} Linter ,telef, nakliye sırasında ağırlıkta meydana gelen değişiklikler, rapor dönemlerindeki farklılıklar, dünya ithalatları ile ihracatları arasındaki farklılıklar nedeniyle ölçüm hataları dahil edilmiştir.

^{2/} Hesaplanan ve gerçek stoklar arasındaki fark

^{3/} Dünya eksi Çin dönem sonu stokları/ Dünya eksi Çin tüketimi 100 ile çarpılmıştır.

^{4/} Çin dönem sonu stokları/ Çin tüketimi 100 ile çarpılmıştır.

^{5/} Sezon ortalama fiyatı (1 Ağustos-31 Temmuz arası), Pound (lb) başına US cent

Ek Tablo 3. Ülkelere göre pamuk arzı ve kullanımı tahminleri

	EKİLEN ALAN		VERİM		ÜRETİM		BAŞLANGIÇ STOKLARI		İTHALAT		TÜKETİM		İHRACAT		BİTİŞ STOKLARI		STOK/KULLANIM*			
	000 HA		KG/HA		000 TON														ORAN	
	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22
Kanada	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,08	0,25	0,37	0,17	0,19	0,17	0,01	0,01	0,25	0,24	1,27	1,36		
Küba	4,05	4,05	271,1	272,4	1,10	1,10	0,64	0,64	2,20	2,20	3,30	3,30	0,00	0,00	0,64	0,64	0,19	0,19		
Dominik C.	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,46	0,46	0,97	0,97	0,97	0,97	0,00	0,00	0,46	0,46	0,47	0,47		
Meksika	144,70	145,42	1.584,0	1.591,9	229,20	231,49	138,15	166,05	202,00	177,75	297,00	302,94	106,30	106,30	166,05	166,05	0,41	0,41		
ABD	3.347,00	4.014,00	950,4	987,2	3.180,95	3.962,58	1.227,67	260,70	0,24	0,24	522,54	544,31	3.625,62	3.374,72	260,70	304,50	0,06	0,08		
KUZEY AMERİKA	3.502,21	4.169,94	974,4	1.006,4	3.412,55	4.196,49	1.367,35	429,00	206,25	181,43	825,10	852,79	3.732,05	3.481,15	429,00	472,98	0,09	0,11		
El Salvador	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	6,75	15,24	36,06	27,48	27,34	27,48	0,24	0,24	15,24	15,00	0,55	0,54		
Guatemala	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	6,37	5,82	26,82	27,51	27,37	27,51	0,00	0,00	5,82	5,82	0,21	0,21		
Honduras	0,10	0,10	318,3	319,9	0,03	0,03	0,27	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,30	0,33	0,00	0,00		
Nikaragua	0,48	0,48	550,3	550,3	0,27	0,27	0,07	0,007	0,00	0,00	0,27	0,27	0,01	0,01	0,06	0,06	0,20	0,20		
ORTA AMERİKA	0,74	0,58	515,1	508,8	0,38	0,29	13,48	21,43	68,17	55,00	60,25	55,25	0,36	0,26	21,43	21,22	0,35	0,38		
Arjantin	410,00	410,00	845,1	850,2	346,50	348,58	683,65	797,57	0,00	0,00	110,00	110,55	122,58	121,58	797,57	914,02	3,43	3,94		
Bolivya	4,31	4,31	640,7	647,1	2,76	2,79	1,83	1,23	0,09	0,09	3,45	3,45	0,00	0,00	1,23	0,65	0,36	0,19		
Brezilya	1.370,60	1.510,90	1.718,7	1.718,7	2.355,70	2.678,00	2.827,11	2.097,50	2,69	2,69	690,00	700,00	2.398,00	2.063,99	2.097,50	2.014,20	0,68	0,73		
Şili	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,02	0,28	0,31	0,31	0,05	0,05	0,00	0,00	0,28	0,55	5,96	11,51		
Kolombiya	18,45	18,45	846,7	855,1	15,62	15,78	9,61	13,44	15,21	11,22	27,00	27,00	0,00	0,00	13,44	13,44	0,50	0,50		
Ekvator	1,23	1,23	439,6	443,9	0,54	0,55	2,76	2,32	8,15	8,15	9,13	9,13	0,00	0,00	2,32	1,88	0,25	0,21		
Paraguay	9,90	9,90	419,9	424,1	4,16	4,20	1,33	0,26	1,66	1,66	1,91	0,91	4,97	4,97	0,26	0,23	0,04	0,04		
Peru	23,40	23,40	818,7	826,9	19,16	19,35	24,60	25,57	43,15	43,15	60,86	60,25	0,47	0,47	25,57	27,35	0,42	0,45		
Uruguay	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,17	1,38		
Venezuela	14,18	14,18	391,8	395,7	5,56	5,61	3,12	3,12	4,63	4,63	10,19	10,09	0,00	0,00	3,12	3,28	0,31	0,33		
GÜNEY AMERİKA	1.852,08	1.992,38	1.484,8	1.543,3	2.750,00	3.074,85	3.554,03	2.941,30	75,89	71,90	912,60	921,44	2.526,03	2.191,02	2.941,30	2.975,62	0,86	0,96		
Cezayir	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,06	0,06	0,85	0,85	0,85	0,85	0,00	0,00	0,06	0,06	0,07	0,07		
Mısır	76,80	84,00	770,2	833,3	59,15	70,00	33,79	18,55	101,79	88,76	104,86	102,76	71,32	56,00	18,55	18,55	0,11	0,12		
Morokko	1,00	1,00	1.000,2	1.010,2	1,00	1,01	2,31	6,47	8,75	5,31	5,59	5,42	0,00	0,00	6,47	7,37	1,16	1,36		
Sudan	180,00	180,00	722,3	729,6	130,02	131,32	48,98	56,74	0,00	0,00	18,03	18,03	104,23	127,47	56,74	42,55	0,46	0,29		
Tunus	2,00	2,00	5.000,8	5.050,8	10,00	10,10	2,76	2,76	2,35	2,35	12,35	12,35	0,00	0,00	2,76	2,86	0,22	0,23		
KUZEY AFRİKA	259,80	267,00	770,5	795,6	200,17	212,43	87,89	84,57	113,74	97,27	141,68	139,41	175,56	183,47	84,57	71,39	0,27	0,22		
Benin	614,30	638,95	515,3	519,1	316,55	331,69	152,99	151,00	0,00	0,00	1,56	2,00	316,98	321,49	151,00	159,20	0,47	0,49		
Burkina Faso	556,47	642,00	386,4	412,8	215,00	265,00	137,98	137,98	0,00	0,00	5,00	5,44	210,00	260,00	137,98	137,54	0,64	0,52		
Kamerun	224,82	231,07	653,9	675,1	147,00	156,00	60,80	64,85	0,00	0,00	1,90	1,90	141,05	131,50	64,85	87,45	0,45	0,66		
Orta Afrika C.	34,06	32,70	252,1	254,6	8,59	8,33	3,86	3,86	0,00	0,00	0,00	0,00	8,59	8,44	3,86	3,75	0,45	0,44		
Çad	233,61	233,61	216,3	259,6	50,53	60,64	31,72	50,23	0,00	0,00	1,02	1,02	31,00	30,00	50,23	79,85	1,57	2,57		
Fildişi Sahili C.	448,87	460,00	529,6	521,7	237,71	240,00	129,89	108,93	0,02	0,02	2,04	3,06	256,65	276,94	108,93	68,94	0,42	0,25		
Gine	12,63	12,63	286,9	288,4	3,62	3,64	1,61	1,63	0,00	0,00	0,00	0,00	3,60	3,63	1,63	1,64	0,45	0,45		
Madagaskar	20,20	19,59	0,0	0,0	0,00	0,00	3,23	0,93	0,00	0,00	0,00	0,00	2,30	0,00	0,93	0,93	0,00	0,00		

Ek Tablo 3 (devamı). Ülkelere göre pamuk arzı ve kullanımı tahminleri

	EKİLEN ALAN		VERİM		ÜRETİM		BAŞLANGIÇ STOKLARI		İTHALAT		TÜKETİM		İHRACAT		BİTİŞ STOKLARI		STOK/KULLANIM*			
	000 HA		KG/HA		000 TON														ORAN	
	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22
Mali	164,83	824,16	379,8	412,8	62,61	340,20	100,59	12,52	0,00	0,00	2,00	2,00	148,68	282,68	12,52	68,04	0,08	0,24		
Nijer	4,77	4,77	470,4	472,8	2,24	2,25	0,24	0,24	0,00	0,00	0,96	0,96	1,28	1,30	0,24	0,24	0,11	0,11		
Senegal	17,55	25,00	447,9	480,0	7,86	12,00	1,91	0,07	0,00	0,00	0,00	0,00	9,70	6,67	0,07	5,40	0,01	0,81		
Togo	100,05	193,00	272,6	285,0	27,27	55,00	37,84	12,27	0,00	0,00	0,00	0,00	52,83	42,52	12,27	24,75	0,23	0,58		
BATI AFRİKA	2.432,17	3.317,49	443,6	444,5	1.078,99	1.474,75	662,64	544,51	0,02	0,02	14,48	16,38	1.182,66	1.365,18	544,51	637,73	0,45	0,46		
Angola	2,84	2,84	307,6	310,6	0,87	0,88	0,29	0,29	0,00	0,00	0,61	0,61	0,26	0,27	0,29	0,29	0,34	0,33		
Etiyopya	82,33	83,16	741,2	745,0	61,03	61,95	24,40	30,49	0,06	0,06	54,99	55,54	0,00	0,00	30,49	36,96	0,55	0,67		
Gana	14,83	15,28	375,4	377,3	5,57	5,76	12,05	12,05	1,30	1,30	1,30	1,30	5,57	5,76	12,05	12,05	1,75	1,71		
Kenya	40,00	42,00	100,0	100,5	4,00	4,22	5,43	2,19	0,96	2,82	8,00	8,04	0,20	0,00	2,19	1,19	0,27	0,15		
Malavi	83,83	86,34	248,9	250,2	20,87	21,60	16,32	11,61	0,00	0,00	3,00	3,00	22,57	18,60	11,61	11,61	0,45	0,54		
Mozambik	133,65	137,66	165,5	166,3	22,12	22,90	17,70	11,45	0,00	0,00	1,30	1,30	27,07	21,60	11,45	11,45	0,40	0,50		
Nijerya	264,00	271,92	341,6	343,3	90,18	93,35	14,60	40,16	0,87	0,87	29,74	29,74	35,75	64,48	40,16	40,16	0,61	0,43		
Güney Afrika	27,67	28,50	809,1	813,1	22,39	23,17	48,92	43,72	12,70	12,70	17,18	17,18	23,11	18,69	43,72	43,72	1,09	1,22		
Tanzanya	622,00	641,00	213,8	220,2	133,00	141,00	40,42	63,42	0,00	0,00	45,00	45,00	65,00	96,00	63,42	63,42	0,58	0,45		
Uganda	101,00	104,03	425,7	427,9	43,00	44,51	31,99	31,99	0,00	0,00	4,30	4,30	38,70	40,21	31,99	31,99	0,74	0,72		
Kongo	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	2,18	2,18	7,17	7,17	7,17	7,17	0,00	0,00	2,18	2,18	0,30	0,30		
Zambiya	135,80	139,87	189,7	191,6	25,77	26,80	34,70	45,50	0,05	0,05	1,79	1,79	13,21	26,03	45,50	44,54	3,03	1,60		
Zimbabve	239,62	246,81	229,6	231,9	55,03	57,24	34,02	34,02	0,00	0,00	2,81	2,81	52,21	53,80	34,02	34,65	0,62	0,61		
GÜNEY AFRİKA	1.768,33	1.820,79	276,0	278,9	488,05	507,77	287,80	334,26	42,18	44,04	198,33	198,92	285,44	347,76	334,26	339,39	0,69	0,62		
Kazakistan	125,80	125,80	634,4	637,6	79,81	80,20	17,90	32,54	0,48	0,48	13,22	13,22	52,42	52,42	32,54	47,59	0,50	0,73		
Kırgızistan	14,10	14,10	855,4	859,7	12,06	12,12	5,19	5,19	3,00	3,00	0,96	0,96	14,10	14,10	5,19	5,25	0,34	0,35		
Tacikistan	196,46	202,36	537,8	540,4	110,93	109,36	45,02	45,02	0,00	0,00	14,82	14,82	96,12	96,12	45,02	43,46	0,41	0,39		
Türkmenistan	555,90	572,58	519,4	522,0	288,71	298,85	97,60	122,60	0,00	0,00	142,81	144,24	120,89	154,61	122,60	122,60	0,46	0,41		
Özbekistan	1.034,00	945,00	994,2	994,2	1.028,00	939,52	308,05	528,05	0,00	0,00	796,13	835,93	11,87	13,59	528,05	618,05	0,65	0,73		
ORTA ASYA	1.926,26	1.859,83	788,8	774,3	1.519,51	1.440,06	473,76	733,41	3,48	3,48	967,93	1.009,17	295,40	330,83	733,41	836,94	2,36	2,60		
Ermenistan	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,08	0,08	0,22	0,22	0,22	0,22	0,00	0,00	0,08	0,08	0,00	0,00		
Avusturya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,63	1,48	3,74	2,62	2,87	2,76	0,02	0,02	1,48	1,32	0,51	0,48		
Azerbaycan	100,00	100,00	677,2	680,6	67,72	68,06	50,60	50,60	0,00	0,00	29,48	29,78	38,24	38,28	50,60	50,60	0,75	0,74		
Belarus	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	3,51	3,11	7,14	7,14	7,34	7,34	0,20	0,20	3,11	2,70	0,41	0,36		
Belçika	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,75	1,60	6,26	5,40	4,33	4,33	1,07	1,06	1,60	1,60	0,30	0,30		
Bulgaristan	0,79	0,79	323,7	325,3	0,26	0,26	2,21	2,83	2,57	2,57	2,21	2,21	0,01	0,01	2,83	3,44	1,28	1,55		
Çek Cumhuriyeti	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,34	0,48	1,16	1,16	1,02	1,02	0,00	0,00	0,48	0,61	0,47	0,60		
Danimarka	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,05	0,04	0,04	0,02	0,02	0,00	0,02	0,00	0,00		
Estonya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	2,64	0,00	2,64	0,00	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Finlandiya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

Ek Tablo 3 (devamı). Ülkelere göre pamuk arzı ve kullanımı tahminleri

	EKİLEN ALAN		VERİM		ÜRETİM		BAŞLANGIÇ STOKLARI		İTHALAT		TÜKETİM		İHRACAT		BİTİŞ STOKLARI		STOK/KULLANIM*			
	000 HA		KG/HA		000 TON														ORAN	
	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22		
Fransa	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	1,80	1,98	8,88	8,70	7,89	7,89	0,81	0,81	1,98	1,98	0,23	0,23		
Almanya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	4,73	3,06	15,29	16,96	14,67	14,67	2,29	2,29	3,06	3,06	0,18	0,18		
Yunanistan	286,24	271,93	1.121,2	1.121,2	320,93	304,88	172,66	127,56	5,01	5,01	16,08	16,08	354,96	298,81	127,56	122,56	0,34	0,39		
Macaristan	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,02	0,00	0,33	0,33	0,00	0,00	0,38	0,38	0,00	0,03	0,00	0,00		
İrlanda	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,02	0,00	0,07	0,07	0,15	0,15	0,00	0,00	0,00	0,06	0,03	0,43		
İtalya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	6,16	8,08	29,34	27,42	25,59	25,59	1,83	1,83	8,08	8,08	0,29	0,29		
Letonya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,01	1,76	2,22	2,22	0,20	0,20	0,26	0,26	1,76	3,52	3,80	7,57		
Litvanya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,10	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,10	0,00	0,00		
Moldova	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,74	0,74	2,18	2,18	2,18	2,18	0,00	0,00	0,74	0,74	0,34	0,34		
Hollanda	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,45	0,00	1,79	1,79	2,59	1,59	0,07	0,07	0,00	0,13	0,00	0,08		
Norveç	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Polonya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,49	0,23	3,63	3,63	3,77	3,77	0,12	0,12	0,23	0,00	0,06	0,00		
Portekiz	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	6,46	8,81	33,76	33,76	30,50	30,50	0,91	0,91	8,81	11,16	0,28	0,36		
Romanya	0,02	0,02	0,0	0,0	0,00	0,00	0,04	0,00	0,18	0,18	0,18	0,18	0,03	0,03	0,00	0,30	0,00	1,42		
Rusya	0,00	0,00	1.759,0	1.767,8	0,04	0,04	10,43	17,05	26,59	26,59	19,43	19,43	0,56	0,56	17,05	23,67	0,85	1,18		
Slovakya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,27	0,38	0,11	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	0,50	0,00	0,00		
İspanya	61,64	63,49	1.040,9	1.046,0	64,16	66,42	30,21	31,61	4,15	4,15	2,78	2,78	80,13	80,13	31,61	29,27	0,47	0,40		
İsveç	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,18	0,13		
İsviçre	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,16	0,00	0,37	0,37	0,46	0,46	0,09	0,09	0,00	0,03	0,00	0,05		
Ukrayna	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,44	0,00	0,70	0,70	1,64	0,64	0,00	0,00	0,00	0,06	0,00	0,09		
İngiltere	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,04	0,12	0,20	0,12	0,06	0,06	0,06	0,06	0,12	0,12	1,02	1,01		
Yugoslavya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	6,01	5,20	7,00	7,00	6,81	6,81	1,00	1,00	5,20	4,38	0,66	0,56		
AVRUPA	448,69	436,23	1.009,8	1.007,9	453,10	439,65	299,30	266,80	165,36	160,23	184,94	180,48	483,18	426,96	266,80	270,06	0,40	0,44		
AB-27	348,67	336,21	1.105,2	1.105,1	385,35	371,56	227,39	189,90	128,09	145,28	123,53	118,32	431,49	431,49	189,90	187,27	0,34	0,38		
ÇİN	3.170,00	3.107,00	1.864,3	1.844,2	5.910,00	5.730,00	9.024,71	9.304,79	2.800,08	2.520,00	8.400,00	8.200,00	30,00	30,00	9.304,79	9.324,79	1,10	1,13		
Hong Kong	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	29,68	29,51	0,69	0,69	0,39	0,39	0,47	0,47	29,51	29,34	34,08	33,88		
Avustralya	297,00	496,00	2.047,1	1.225,8	608,00	608,00	0,07	266,07	0,00	0,00	1,59	1,59	340,41	749,00	266,07	123,48	0,78	0,16		
Endonezya	4,54	4,09	621,1	621,1	2,82	2,54	95,45	95,45	502,27	539,31	503,78	513,85	1,31	1,31	95,45	122,13	0,19	0,24		
Japonya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	6,62	0,19	32,78	43,22	39,00	38,61	0,21	0,21	0,19	4,59	0,00	0,12		
Güney Kore	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	1,18	0,77	4,59	4,59	5,00	5,00	0,00	0,00	0,77	0,37	0,15	0,07		
Kuzey Kore	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	53,94	36,77	121,01	138,33	137,64	138,33	0,54	0,54	36,77	36,23	0,27	0,26		
Malezya	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	13,27	13,27	136,98	139,72	81,50	84,24	55,48	55,48	13,27	13,27	0,10	0,09		
Filipinler	0,01	0,01	573,2	576,1	0,01	0,01	3,15	4,89	8,48	6,88	6,72	6,89	0,02	0,02	4,89	4,87	0,73	0,71		
Singapur	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,33	0,34	0,06	0,06	0,00	0,00	0,04	0,04	0,34	0,36	7,92	8,27		

Ek Tablo 3 (devamı). Ülkelere göre pamuk arzı ve kullanımı tahminleri

	EKİLEN ALAN		VERİM		ÜRETİM		BAŞLANGIÇ STOKLARI		İTHALAT		TÜKETİM		İHRACAT		BİTİŞ STOKLARI		STOK/KULLANIM*	
	000 HA		KG/HA						000 TON						ORAN			
	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22	20/21	21/22
Tayvan	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	40,38	7,10	56,71	80,84	85,10	80,84	5,13	5,13	7,10	1,97	0,08	0,02
Tayland	1,00	1,00	1.500,0	1.507,5	1,50	1,51	51,06	30,06	130,16	131,47	152,50	155,555	0,16	0,16	30,066	7,33	0,20	0,05
Vietnam	1,00	1,00	720,0	723,6	1,50	1,51	165,44	201,03	1.552,31	1.576,00	1.518,21	1.540,988	0,00	0,00	201,033	237,56	0,13	0,15
DOĞU ASYA	303,55	502,10	2.022,1	1.222,0	613,83	613,56	430,88	655,96	2.545,35	2.660,43	2.531,04	2.565,89	403,311	811,900	655,96	552,16	0,22	0,16
Afganistan	36,40	36,40	386,7	388,6	14,08	14,15	2,86	2,86	0,00	0,00	4,22	4,22	9,85	9,85	2,86	2,93	0,20	0,21
Bangladeş	45,90	45,90	772,1	776,0	35,44	35,62	457,71	552,63	1.694,54	1.688,00	1.635,06	1.659,58	0,00	0,00	552,63	616,67	0,34	0,37
Hindistan	13.477,00	12.650,00	445,5	466,4	6.004,42	5.900,00	3.429,93	2.593,04	183,70	170,10	5.698,25	5.698,25	1.326,766	816,47	2.593,040	2.148,42	0,37	0,33
Myanmar	239,09	241,48	633,8	634,5	151,54	153,21	88,17	78,17	17,34	27,30	162,89	164,52	16,00	16,00	78,17	78,17	0,44	0,43
Pakistan	2.000,00	2.100,00	445,0	467,2	890,00	981,22	809,60	410,93	873,00	1.200,44	2.152,21	2.152,21	9,46	9,46	410,93	430,93	0,19	0,20
Sri Lanka	0,00	0,00	0,0	0,0	0,00	0,00	0,20	0,00	0,17	1,17	0,80	0,80	0,00	0,00	0,00	0,38	0,01	0,48
GÜNEY ASYA	15.801,30	15.076,00	449,2	470,0	7.097,62	7.086,35	4.789,09	3.638,26	2.769,01	3.087,26	9.655,82	9.681,97	812,15	812,15	3.638,26	3.278,12	0,33	0,31
İran	98,00	98,00	816,3	820,4	80,00	80,40	49,03	64,76	85,76	85,76	150,00	150,00	0,02	0,02	64,76	80,90	0,43	0,54
İrak	8,64	8,64	361,9	363,7	3,13	3,14	1,91	1,91	4,92	4,92	8,05	8,05	0,00	0,00	1,91	1,93	0,24	0,24
İsrail	4,43	4,43	1.693,0	1.701,5	7,50	7,54	2,27	1,57	0,00	0,00	0,00	0,00	8,20	7,54	1,57	1,57	0,19	0,21
Suriye	24,58	25,81	972,9	977,8	23,91	25,23	8,63	9,19	0,00	0,00	14,95	15,03	8,40	8,40	9,19	10,99	0,39	0,47
Türkiye	359,20	480,00	1.827,0	1.827,0	656,25	832,78	1.170,68	1.282,47	1.160,00	1.169,84	1.577,18	1.616,61	127,28	126,01	1.282,47	1.542,47	0,75	0,89
TOPLAM	498,09	620,12	1.550,0	1.532,6	772,06	950,37	1.235,39	1.361,83	1.260,54	1.270,38	1.762,27	1.799,77	143,90	141,96	1.361,83	1.641,85	0,71	0,85
DÜNYA	31.981,04	33.187,96	759,9	775,4	24.302,88	25.733,25	22.259,40	20.349,38	10.051,77	10.153,13	25.662,10	25.629,133	10.604,17	10.152,74	20.349,38	20.457,73	0,79	0,80

Kaynak: ICAC, Cotton This Month, December 01, 2021

*Bitiş stokları / (tüketim+ihracat)

Ek Tablo 4. Aylık Cotlook A ENDEKS– ABD Memphis ve İzmir Ticaret Borsası (İTB) pamuk fiyatları

TARİH	COTLOOK A ENDEKS			ABD MEMPHIS			İZMİR TİCARET BORSASI			TCMB DÖVİZ SATIŞ ABD DOLARI	İTB TOPLAM PAMUK İŞLEM MİKTARI (TON)
	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(TL/KG)	(USD/KG)	(CENT/LB)		
2016 Ocak	68,75	1,52	4,56	74,28	1,64	4,92	4,79	1,59	72,28	3,0124	10.353
Şubat	66,52	1,47	4,31	71,05	1,57	4,60	4,70	1,60	72,52	2,9460	11.709
Mart	65,61	1,45	4,18	69,36	1,53	4,42	4,50	1,55	70,61	2,8969	12.126
Nisan	69,28	1,53	4,33	73,31	1,62	4,58	4,59	1,62	73,47	2,8398	11.907
Mayıs	70,18	1,55	4,53	74,39	1,64	4,80	4,76	1,62	73,80	2,9319	8.986
Haziran	74,10	1,63	4,76	77,03	1,70	4,95	4,86	1,66	75,60	2,9222	9.546
Temmuz	82,27	1,81	5,36	84,19	1,86	5,49	5,19	1,75	79,62	2,9629	3.379
Ağustos	80,26	1,77	5,24	82,02	1,81	5,36	5,53	1,86	84,69	2,9682	9.796
Eylül	78,31	1,73	5,11	72,11	1,59	4,70	5,05	1,70	77,41	2,9654	4.249
Ekim	78,39	1,73	5,30	80,40	1,77	5,44	5,07	1,65	74,98	3,0735	7.256
Kasım	78,94	1,74	5,68	81,64	1,80	5,88	5,48	1,67	76,10	3,2733	25.244
Aralık	79,52	1,75	6,11	82,21	1,81	6,32	5,87	1,68	76,34	3,4952	19.431
2017 Ocak	82,33	1,82	6,78	84,31	1,86	6,94	6,60	1,76	80,18	3,7416	18.105
Şubat	85,15	1,88	6,89	86,69	1,91	7,02	7,00	1,90	86,49	3,6790	13.496
Mart	86,69	1,91	7,00	88,01	1,94	7,11	7,33	2,00	90,80	3,6696	16.268
Nisan	87,04	1,92	7,01	88,15	1,94	7,10	7,72	2,11	95,87	3,6604	7.011
Mayıs	88,59	1,95	6,96	89,76	1,98	7,05	7,95	2,23	101,24	3,5695	11.056
Haziran	84,96	1,87	6,59	85,73	1,89	6,65	7,90	2,24	101,83	3,5263	5.933
Temmuz	84,07	1,85	6,60	84,80	1,87	6,65	8,01	2,25	102,09	3,5663	2.273
Ağustos	79,21	1,75	6,13	81,13	1,79	6,28	8,00	2,27	103,34	3,5188	1.877
Eylül	80,60	1,78	6,16	82,55	1,82	6,31	6,29	1,81	82,29	3,4743	902
Ekim	78,60	1,73	6,34	80,13	1,77	6,47	6,51	1,77	80,65	3,6689	3.343
Kasım	80,43	1,77	6,88	81,56	1,80	6,97	6,83	1,76	79,89	3,8860	12.906
Aralık	85,51	1,89	7,25	87,23	1,92	7,40	7,03	1,82	82,90	3,8546	15.172
2018 Ocak	91,15	2,01	7,58	92,85	2,05	7,72	7,68	2,03	92,41	3,7791	11.943
Şubat	88,06	1,94	7,34	89,76	1,98	7,48	7,45	1,97	89,48	3,7865	12.424
Mart	92,14	2,03	7,88	93,85	2,07	8,03	7,73	1,99	90,41	3,8879	12.184
Nisan	92,10	2,03	8,23	94,23	2,08	8,42	--	--	--	4,0613	14.031
Mayıs	94,48	2,08	9,22	97,82	2,16	9,54	8,28	1,87	84,81	4,4353	16.546
Haziran	97,31	2,15	9,93	100,66	2,22	10,27	--	--	--	4,6366	7.372
Temmuz	96,15	2,12	10,06	98,90	2,18	10,35	8,80	1,85	84,09	4,7566	10.944
Ağustos	94,48	2,08	11,93	96,30	2,12	12,16	9,43	1,64	74,63	5,7405	10.832
Eylül	90,36	1,99	12,68	92,23	2,03	12,94	--	--	--	6,3783	10.570
Ekim	86,80	1,91	11,21	89,07	1,96	11,50	9,20	1,57	71,24	5,8699	16.675
Kasım	86,82	1,91	10,28	88,81	1,96	10,52	9,18	1,71	77,51	5,3832	19.433
Aralık	85,90	1,89	10,05	88,18	1,94	10,31	9,09	1,71	77,72	5,3157	18.694

Ek Tablo 4 (devamı). Aylık Cotlook A Endeks– ABD Memphis ve İzmir Ticaret Borsası (İTB) fiyatları

TARİH	COTLOOK A ENDEKS			ABD MEMPHIS			İZMİR TİCARET BORSASI			TCMB DÖVİZ SATIŞ	İTB TOPLAM PAMUK İŞLEM MİKTARI
	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(CENT/LB)	(USD/KG)	(TL/KG)	(TL/KG)	(USD/KG)	(CENT/LB)	ABD DOLARI	(TON)
2019 Ocak	82,35	1,82	9,75	84,51	1,86	10,00	9,66	1,80	81,63	5,3791	12.448
Şubat	81,15	1,79	9,41	83,30	1,84	9,66	9,63	1,83	83,04	5,2715	11.670
Mart	83,81	1,85	10,05	85,79	1,89	10,29	10,46	1,92	87,21	5,4517	13.366
Nisan	87,25	1,92	11,03	88,81	1,96	11,23	11,10	1,93	87,81	5,7461	17.167
Mayıs	80,06	1,77	10,67	81,22	1,79	10,83	11,37	1,88	85,28	6,0604	11.369
Haziran	77,28	1,70	9,90	77,96	1,72	9,99	10,74	1,84	83,81	5,8224	7.590
Temmuz	75,61	1,67	9,45	75,81	1,67	9,48	10,28	1,81	82,23	5,6824	12.427
Ağustos	70,82	1,56	8,78	70,89	1,56	8,79	9,33	1,66	75,26	5,6349	8.569
Eylül	71,34	1,57	8,98	71,06	1,57	8,95	8,82	1,54	70,05	5,7231	9.510
Ekim	73,86	1,63	9,42	73,38	1,62	9,36	9,40	1,62	73,73	5,7950	12.594
Kasım	74,93	1,65	9,46	74,92	1,65	9,46	9,53	1,66	75,45	5,7415	30.377
Aralık	75,84	1,67	9,76	76,84	1,69	9,89	9,75	1,67	75,78	5,8482	25.455
2020 Ocak	79,07	1,74	10,31	80,36	1,77	10,48	10,14	1,71	77,74	5,9288	12.544
Şubat	76,57	1,69	10,22	77,81	1,72	10,38	10,48	1,73	78,54	6,0653	18.566
Mart	67,69	1,49	9,42	68,48	1,51	9,53	10,46	1,65	75,16	6,3258	12.576
Nisan	63,53	1,40	9,55	63,73	1,41	9,58	9,66	1,41	64,28	6,8313	6.574
Mayıs	65,43	1,44	10,03	66,92	1,48	10,25	10,39	1,49	67,81	6,9645	3.171
Haziran	67,75	1,49	10,17	69,98	1,54	10,50	10,40	1,52	69,30	6,8211	5.985
Temmuz	68,55	1,51	10,35	73,06	1,61	11,03	10,16	1,48	67,28	6,8642	14.090
Ağustos	70,00	1,54	11,19	74,64	1,65	11,93	10,57	1,45	66,13	7,2653	6.648
Eylül	70,81	1,56	11,72	75,80	1,67	12,54	10,62	1,41	64,18	7,5213	9.850
Ekim	74,72	1,65	12,99	79,57	1,75	13,84	12,07	1,53	69,41	7,9039	12.316
Kasım	77,66	1,71	13,70	81,19	1,79	14,32	13,36	1,67	75,74	8,0178	16.255
Aralık	81,01	1,79	13,79	83,98	1,85	14,29	13,18	1,70	77,45	7,7350	22.942
2021 Ocak	87,11	1,92	14,20	90,11	1,99	14,68	14,40	1,94	88,37	7,4073	9.793
Şubat	92,76	2,05	14,46	96,23	2,12	15,00	14,71	2,08	94,37	7,0851	16.200
Mart	91,44	2,02	15,31	95,50	2,11	15,99	15,92	2,09	95,09	7,6102	16.881
Nisan	90,58	2,00	16,28	93,61	2,06	16,82	17,33	2,12	96,42	8,1697	14.851
Mayıs	91,09	2,01	16,75	94,63	2,09	17,40	18,02	2,16	98,01	8,3573	4.874
Haziran	94,50	2,08	17,90	97,06	2,14	18,39	19,02	2,21	100,41	8,6103	13.673
Temmuz	97,70	2,15	18,52	100,06	2,21	18,97	20,00	2,32	105,49	8,6182	2.965
Ağustos	101,42	2,24	18,93	103,72	2,29	19,36	22,42	2,64	120,10	8,4857	3.846
Eylül	103,38	2,28	19,44	105,90	2,34	19,91	20,98	2,46	111,59	8,5457	3.437
Ekim	117,37	2,59	23,72	121,72	2,68	24,60	26,18	2,85	129,54	9,1866	4.016
Kasım	126,71	2,79	29,52	131,24	2,89	30,58	27,88	2,63	119,65	10,5911	13.015

Kaynak: İzmir Ticaret Borsası. <http://www.itb.org.tr>

Ek Tablo 5. Dünya’da pamuk ekim (ha) ve üretim (kg) maliyetleri (2020)

	Ekim Maliyeti (\$)/Ha		Pazar Değeri (\$)/Ha			Net Gelir (\$)/Ha		Üretim Maliyeti (\$)/Kg	
	Kütlü	Lif	Kütlü	Lif	Çiğit	Kütlü	Lif	Kütlü	Lif
Arjantin	277	393	423	752	242	146	601	0,17	0,28
Avustralya-Gwydir	3998	4595	6449	5439	1010	2450	1854	0,56	1,25
Avustralya-MacQuairie	4129	4643	5819	4874	944	1689	1176	0,64	1,43
Avustralya-McIntyre	3353	3937	5874	4974	900	2521	1937	0,51	1,16
Avustralya-Murrumbidgee	5114	5567	5164	4285	878	50	-403	0,90	2,06
Avustralya -Namoi	4719	5166	4952	4181	771	233	-214	0,83	1,93
Avustralya -National	4488	4984	5464	4571	892	975	480	0,74	1,69
Bangladeş	1559	1637	2047	2117	466	488	946	0,52	0,98
Brezilya-Bahia	1404	1609	3200	2296	387	1795	1074	0,35	0,75
Brezilya-Mato	2011	2231	3211	2726	352	1200	847	0,49	1,09
Burkina Faso	426	456	432	590	110	6	244	0,47	0,96
Çad	175	230	181	357	25	6	152	0,37	1,04
Çin	3296	3656	3997	4052	773	701	1169	0,72	1,57
Kolombiya-Cordoba	1102	1246	1143	1116	175	41	45	0,56	1,52
Kolombiya -Interior	1323	1422	1487	1487	165	164	230	0,40	1,14
Mısır	1711	1860	1819	1965	532	108	637	0,76	1,55
Etiyopya	639	808	814	803	315	175	310	0,34	0,70
Yunanistan	2040	2285	2076	2001	749	36	465	0,57	1,24
Hindistan-Andhra	932	1006	1010	967	466	78	427	0,54	0,93
Hindistan -Gujarat	881	966	1271	1121	540	390	695	0,44	0,63
Hindistan -Haryana	640	715	1045	956	459	405	700	0,38	0,44
Hindistan-Karnataka	622	692	945	782	376	323	465	0,45	0,67
Hindistan-Madhya	810	890	865	918	442	55	469	0,50	0,81
Hindistan-Maharashtra	760	808	859	578	279	99	49	0,74	1,52
Hindistan -National	871	941	968	802	386	97	247	0,61	1,15
Hindistan -Odisha	754	806	753	754	363	0	311	0,56	0,97
Hindistan -Punjab	717	813	749	674	325	32	186	0,60	1,20
Hindistan -Rajasthan	761	851	1283	1131	544	522	824	0,38	0,45
Hindistan-Tamil	1100	1188	1198	908	437	98	157	0,68	1,37
İran	1178	1368	1653	1446	665	475	743	0,43	0,85
Fildişi Sahili	451	502	627	922	92	176	512	0,37	0,78
Kazakistan	815	895	1026	856	358	211	319	0,32	0,69
Kenya	235	279	279	356	95	45	172	0,41	0,78
Malavi	442	480	250	392	102	-192	14	0,72	1,54
Mali	617	677	522	652	130	-95	105	0,57	1,26
Meksika-Baja	1810	1932	2200	2440	250	390	758	0,41	1,10
Meksika -Chihuahua	1695	1843	2600	3000	300	905	1457	0,33	0,83
Meksika -Coahuila	1890	2078	2600	3000	300	710	1222	0,37	0,95
Meksika -Durango	1915	2103	2600	3000	300	685	1197	0,37	0,96
Meksika -Sonora	1810	1942	2350	2620	270	540	948	0,39	1,01
Mexico-Tamaulipas	1895	2060	2350	2620	270	455	830	0,40	1,08
Mozambik	335	363	223	336	83	-112	56	0,67	1,40
Nijerya	357	397	454	446	125	97	173	0,49	0,96

Ek Tablo 5 (Devamı). Dünya’da pamuk ekim (ha) ve üretim (kg) maliyetleri (2020)

	Ekim Maliyeti (\$)/Ha		Pazar Değeri (\$)/Ha			Net Gelir (\$)/Ha		Üretim Maliyeti (\$)/Kg	
	Kütlü	Lif	Kütlü	Lif	Çiğit	Kütlü	Lif	Kütlü	Lif
Pakistan	711	923	1386	1218	410	675	705	0,33	0,71
S.Afrika-Limpopo-	521	620	670	638	108	149	126	0,52	1,35
S.Afrika -Limpopo-	1575	2049	2400	2171	518	825	639	0,33	0,84
S.Afrika-NorthCape- Dry	590	738	750	679	162	160	103	0,39	1,01
S.Afrika-NorthCape- Irri	1787	2330	2750	2498	594	963	762	0,32	0,83
İspanya	2001	2101	2229	1845	414	228	158	0,62	1,60
Sudan	1043	1103	1093	1045	166	50	108	0,59	1,44
Tanzanya	374	432	391	405	98	17	70	0,50	1,20
Togo	420	480	295	467	41	-125	28	0,65	1,65
Türkiye	1677	1817	2785	2927	770	1108	1880	0,37	0,60
Uganda	425	475	482	610	80	56	214	0,49	1,10
ABD Total	786	1055	1269	1047	222	483	214	0,38	1,07
ABD-Fruitful Rim	1203	1573	1807	1431	376	604	234	0,56	1,47
USA-Heartland	1121	1781	2100	1685	416	980	320	0,33	1,05
ABD -Mississippi	1083	1577	2026	1671	355	943	449	0,33	0,98
ABD -Prairie	508	650	745	607	138	237	95	0,40	1,06
ABD -Southern	1049	1371	1642	1420	222	593	271	0,38	1,10
Özbekistan	1073	1173	1496	1251	270	423	348	0,61	1,69
Zambiya	56	91	131	358	62	75	329	0,09	0,13
Zimbabve	271	307	336	371	112	65	176	0,54	0,94
Dünya Ortalaması	1166	1317	1516	1385	385	350	453	0,55	1,16

Kaynak: ICAC. Cotton Data Book, June 2021.

Ek Tablo 6.İllere göre pamuk ekim alanı, kütlü üretim, kütlü verim, lif üretim, lif verim

İLLER	EKİLİŞ (da)			KÜTLÜ ÜRETİM (ton)			KÜTLÜ VERİM (kg/da)			LİF ÜRETİM (ton)			LİF VERİM (kg/da)		
	18/19	19/20	20/21	18/19	19/20	20/21	18/19	19/20	20/21	18/19	19/20	20/21	18/19	19/20	20/21
ÇUKUROVA															
Adana	362.543	374.668	229.911	206.143	205.670	122.994	569	549	535	78.335	76.097	45.510	216	203	198
Mersin	52.216	48.239	42.747	31.117	26.254	19.992	596	544	468	11.824	9.714	7.397	226	201	173
Hatay	485.394	456.271	331.548	263.901	219.581	174.843	544	481	527	100.283	81.246	64.694	207	178	195
Kahramanmaraş	85.068	67.692	25.378	44.931	23.692	13.014	528	350	513	17.074	8.766	4.815	201	129	190
Osmaniye	4.442	6.003	2.039	2.209	3.012	939	497	502	461	840	1.116	347	189	186	170
GÜNEYDOĞU															
Diyarbakır	480.368	476.866	403.830	244.497	233.707	217.642	509	490	539	92.909	86.472	80.528	193	181	199
Şanlıurfa	2.314.303	2.087.920	1.287.469	1.027.625	813.258	567.251	444	390	441	390.496	300.906	209.883	169	144	163
Gaziantep	74.280	57.247	34.864	38.525	27.972	16.320	519	489	468	14.640	10.349	6.038	197	181	173
Adıyaman	80.061	72.301	55.366	40.635	35.073	27.021	508	485	488	15.441	12.975	9.997	193	179	181
Mardin	107.819	130.169	74.419	56.916	65.365	39.747	528	502	534	21.628	24.185	14.706	201	186	198
Siirt	2.133	1.371	4.145	1.003	649	2.000	470	473	483	381	240	740	179	175	179
Batman	5.298	4.207	3.731	2.982	2.210	2.269	563	525	608	1.133	818	839	214	194	225
Şırnak	58.934	55.337	27.391	35.445	32.794	13.863	601	599	506	13.465	12.134	5.130	228	222	187
Kilis	4608	3.722	4.322	2.073	1.675	1.922	450	450	445	788	620	711	171	167	165
Iğdır	9.727	7.961	3.100	4.275	3.414	1.205	439	429	389	1.625	1.263	446	167	159	144
EGE															
Aydın	536.891	464.655	544.670	279.377	246.382	271.627	520	530	499	106.165	91.161	100.501	198	196	185
Balıkesir	1.911	2.101	1.570	851	939	701	445	447	446	324	347	259	170	165	165
Çanakkale	47	2.262	376	17	816	150	362	361	399	6	302	56	128	134	149
Denizli	84.442	72.024	95.395	42.517	38.200	49.986	504	530	524	16.157	14.133	18.495	191	196	194
İzmir	277.434	252.905	277.292	156.077	141.920	148.769	563	561	537	59.310	52.511	55.045	214	208	199
Manisa	102.634	90.360	91.530	61.192	54.918	55.580	596	608	607	23.253	20.320	20.565	227	225	225
Muğla	6.035	4.090	2.739	2.860	2.275	1.282	474	556	468	1.086	842	474	180	206	173
ANTALYA	49.754	40.310	48.368	24.832	20.224	24.529	499	502	507	9.437	7.483	9.075	190	186	188
TÜRKİYE	5.186.342	4.778.681	3.592.200	2.570.000	2.200.000	1.773.646	496	460	494	976.600	814.000	656.251	188	170	183

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Ek Tablo 7.Türkiye’de bölgelere göre pamuk ekim alanı, lif üretim ve lif verimi

	Ege Bölgesi					Çukurova Bölgesi					Güneydoğu Anadolu Bölgesi					Antalya					Toplam				
	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim	Ekim Alanı		Üretim		Verim
	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha	000 ha	%	000 ton	%	kg/ha
1981/1982	215	33	200	41	932	351	54	220	45	628	53	8	31	6	573	35	5	37	8	1065	654	100	488	100	800
1982/1983	198	33	178	36	901	307	52	243	50	792	54	9	32	7	598	36	6	35	7	984	595	100	488	100	819
1983/1984	209	35	202	39	965	288	48	234	45	813	71	12	46	9	652	37	6	40	8	1074	605	100	522	100	876
1984/1985	263	35	216	37	819	360	47	261	45	723	91	12	66	11	722	46	6	38	7	839	760	100	581	100	776
1985/1986	223	34	199	38	892	302	46	210	41	696	93	14	66	13	707	41	6	43	8	1033	659	100	518	100	832
1986/1987	216	37	209	40	966	234	40	204	39	871	94	16	70	13	742	44	7	40	8	914	588	100	523	100	873
1987/1988	226	39	224	42	993	218	37	185	34	848	103	18	92	17	890	38	6	36	7	926	585	100	537	100	914
1988/1989	259	35	305	47	1135	311	43	219	34	704	122	17	85	13	695	39	5	42	6	1078	731	100	651	100	903
1989/1990	267	37	255	41	957	275	38	188	30	682	142	20	130	21	914	41	6	44	7	1084	725	100	617	100	909
1990/1991	258	40	285	44	1102	211	33	190	29	900	141	22	142	22	1014	32	5	38	6	1192	642	100	655	100	1052
1991/1992	253	43	263	47	997	184	31	161	29	877	130	22	115	20	888	22	4	22	4	1021	589	100	561	100	946
1992/1993	261	41	260	45	996	218	34	193	34	886	136	21	95	17	703	23	4	25	4	1108	638	100	573	100	923
1993/1994	236	42	272	45	1149	151	27	152	25	945	150	27	153	25	1018	20	4	25	4	1257	557	100	602	100	1092
1994/1995	237	41	265	42	1118	159	28	180	29	1062	160	28	164	26	1029	16	3	20	3	1231	572	100	629	100	1110
1995/1996	267	35	308	36	1156	254	34	284	33	1119	206	27	225	26	1091	30	4	34	4	1140	757	100	851	100	1127
1996/1997	268	36	278	35	1044	219	29	231	29	1054	228	31	260	32	1103	28	4	32	4	1125	743	100	801	100	1082
1997/1998	264	37	307	37	1166	172	24	201	24	1173	266	37	309	37	1159	17	2	20	2	1176	719	100	837	100	1169
1998/1999	252	33	285	32	1133	178	23	191	22	1097	313	41	385	44	1229	17	2	20	2	1189	760	100	881	100	1162
1999/2000	246	34	303	38	1230	122	17	139	18	1141	332	46	329	42	989	19	3	21	3	1109	719	100	792	100	1117
2000/2001	208	32	286	33	1375	116	18	153	17	1315	317	48	427	49	1346	13	2	14	2	1108	654	100	880	100	1286
2001/2002	236	34	269	29	1146	152	22	218	24	1427	298	43	422	46	1212	11	2	11	1	1072	697	100	920	100	1214
2002/2003	224	32	305	31	1359	141	20	212	22	1482	320	46	454	46	1422	9	1	12	1	1360	694	100	983	100	1035
2003/2004	203	32	266	29	1311	126	20	196	21	1276	300	47	444	48	1478	8	1	12	1	1520	637	100	918	100	1396
2004/2005	176	28	254	27	1445	130	20	192	20	1474	325	51	476	51	1463	9	1	14	2	1600	640	100	936	100	1462
2005/2006	144	26	219	25	1524	103	19	187	22	1823	295	54	448	52	1517	5	1	10	1	1902	547	100	864	100	1582
2006/2007	151	26	225	23	1058	126	21	241	25	1626	310	52	503	51	1436	4	1	8	1	1810	591	100	977	100	1653
2007/2008	119	22	166	19	951	115	22	223	26	1750	292	55	472	54	1480	4	1	6	1	1590	530	100	868	100	1636
2008/2009	83	17	95	14	830	95	19	150	22	1372	313	63	423	63	1169	4	1	5	1	1330	495	100	673	100	1360
2009/2010	81	19	114	18	982	100	24	170	27	1470	236	56	349	55	1273	3	1	5	1	1530	420	100	638	100	1520
2010/2011	84	17	144	18	1206	105	22	201	25	1884	288	60	464	57	1614	4	1	7	1	1770	481	100	817	100	1700
2011/2012	98	18	168	18	1271	124	23	239	25	1854	314	58	536	56	1627	6	1	11	1	1910	542	100	955	100	1760
2012/2013	83	17	152	18	1340	97	20	182	21	1730	302	62	513	60	1610	6	1	11	1	2000	488	100	858	100	1760
2013/2014	83	18	177	20	1730	83	18	176	20	2000	279	63	512	58	1840	6	1	13	2	2130	451	100	878	100	1950
2014/2015	94	20	185	22	1738	79	17	155	18	1888	289	62	495	59	1717	6	1	11	1	1910	468	100	846	100	1810
2015/2016	92	21	165	22	1570	71	16	134	18	1720	265	61	427	58	1600	6	1	11	1	1730	434	100	738	100	1700
2016/2017	95	23	181	24	1710	77	19	152	20	1790	238	57	413	55	1690	6	1	10	1	1760	416	100	756	100	1820
2017/2018	108	22	201	23	1690	94	19	176	20	1800	294	59	496	56	1700	6	1	10	1	1700	502	100	882	100	1760
2018/2019	101	19	206	21	1870	99	19	208	21	2080	314	61	553	57	1910	5	1	9	1	1900	519	100	977	100	1880
2019/2020	89	19	180	22	1900	95	20	177	22	1790	290	61	450	55	1788	4	1	8	1	1860	478	100	814	100	1700
2020/2021	101	28	195	30	1840	63	18	123	19	1850	190	53	329	50	1810	5	1	9	1	1880	359	100	656	100	1.830

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu

Ek Tablo 8.Türkiye’de organik pamuk üretimi yapılan iller ve üretim miktarları (ton)

İller	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Adana							233	176				2				
Adıyaman			480	1.480			142	67	70							
Aydın	5.100	6.742	12.507	6.356	647	2.598	3.273	2.865	2.376	3.727	2.168	4.090	5.204	5.445	5.458	1.451
Denizli					233	265	1.206	1.467	1.574	1.940	1.941	1.877	3.131	3.242	3.333	
Diyarbakır		464	366					572								
Gaziantep	60														7	13
Hatay	2.136	2.166	26	70	3.026	2.497	2.217									
İstanbul								32								
İzmir	1.716	253	2.315	1.731	1.088	2.068	2.326	3.388	3.196	2.255	2.564	2.741	4.811	5.779	3.785	
K.maraş				187		252										
Manisa	154	170	175	69	159	567	491	44	155	588	473	563	711	1.039	657	61
Mardin	855	1.379	84	596	637	1.322	954	1.012		86	77	21	265	194	131	86
Muğla	13	13														
Şanlıurfa	25.321	52.780	39.582	57.822	6.108	8.472	22.506	21.444	13.232	13.463	9.432	10.060	15.008	14.690	10.589	4.464
TOPLAM	35.354	63.966	55.535	68.311	11.897	18.042	33.347	31.066	20.603	22.059	16.655	19.353	29.130	30.389	23.960	6.075

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı

Ek Tablo 9.Türkiye’de organik pamuk ekim alanı, üretimi ve organik tarım yapan çiftçi sayısı

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Çiftçi Sayısı	313	164	71	105	117	178	287	311	220	207	167	196	226	248	189	56
Ekim alanı(ha)	8.367	12.857	12.079	13.129	2.480	4.045	6.192	6.885	4.436	4.443	3.297	3.863	5.418	5329	4.490	1.020
Üretim (ton)	35.354	63.966	55.535	68.311	11.897	18.042	33.347	31.066	20.603	22.058	16.653	19.353	29.130	30.389	23.960	6.075

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı

Ek Tablo 10. Aylara göre fasıl bazında Türkiye'nin pamuk ve tekstil ithalatı (pamuk eşdeğeri) (ton)

	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Toplam
2018/19													
Pamuk	76.766	54.880	24.373	37.068	35.133	41.786	56.638	71.535	89.205	121.716	72.980	103.334	785.414
Pamuk İpliği	14.380	11.657	13.802	14.948	16.431	18.617	16.525	20.613	26.042	25.917	19.639	21.568	220.139
Dokuma	7.620	7.333	7.504	7.984	6.494	6.329	6.761	7.587	8.891	9.996	7.935	9.041	93.475
Vatka-Keçe	22	42	76	80	67	15	39	47	12	55	25	65	545
Hahırlar ve Yer Döşemeleri	1	16	7	2	16	4	2	0	1	17	6	2	74
Özel Dokunmuş Mensucat	229	205	95	171	43	126	107	77	141	209	163	289	1.855
Lamine Mensucat	119	103	81	36	115	132	77	80	191	96	162	118	1.310
Örme Eşya	14	1	0	2	0	0	2	0	16	3	9	3	50
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	1.850	1.627	1.503	1.439	1.783	1.674	1.468	1.545	1.567	1.651	1.224	1.991	19.322
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	2.216	2.213	2.034	1.802	1.930	2.036	1.631	1.964	1.536	1.815	1.771	2.143	23.091
Diğer Hazır Eşyalar	5	4	6	5	2	3	4	3	2	10	2	5	51
Toplam	103.222	78.081	49.481	63.537	62.016	70.722	83.252	103.451	127.605	161.485	103.915	138.559	1.145.326
2019/20													
Pamuk	84.888	63.621	68.120	83.885	88.405	90.944	85.097	111.549	89.227	92.382	82.136	76.823	1.017.077
Pamuk İpliği	21.529	21.858	25.005	24.604	30.148	28.050	27.255	21.018	19.805	16.833	22.045	26.264	284.414
Dokuma	6.892	8.278	7.769	7.897	9.302	8.845	8.242	6.667	4.569	4.294	4.321	6.560	83.636
Vatka-Keçe	48	40	65	43	47	32	88	96	45	19	22	25	570
Hahırlar ve Yer Döşemeleri	1	22	1	1	1	9	7	1	1	3	3	5	55
Özel Dokunmuş Mensucat	364	356	158	101	114	82	149	49	54	197	203	248	2.075
Lamine Mensucat	55	148	51	149	204	121	180	41	128	181	144	186	1.588
Örme Eşya	3	20	1	9	30	0	0	2	0	10	0	9	84
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	1.560	1.427	1.453	1.531	2.129	2.185	1.772	1.843	940	1.040	1.430	1.600	18.910
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	1.679	1.620	1.824	1.803	2.276	2.165	2.067	1.981	1.141	993	1.440	1.605	20.594
Diğer Hazır Eşyalar	3	6	5	4	13	5	4	2	2	2	4	3	53
Toplam	117.023	97.396	104.451	120.027	132.667	132.439	124.861	143.249	115.912	115.954	111.748	113.327	1.429.054
2020/21													
Pamuk	87.237	75.650	80.755	94.362	98.726	78.143	84.576	111.627	124.521	114.598	109.389	100.589	1.160.173
Pamuk İpliği	26.894	24.571	20.756	21.902	21.613	15.147	19.255	20.586	27.531	30.430	29.060	24.639	282.384
Dokuma	7.204	7.255	7.068	7.875	8.531	6.004	5.369	7.213	8.007	6.186	7.755	6.208	84.675
Vatka-Keçe	32	52	49	12	26	12	20	12	16	1	2	19	253
Hahırlar ve Yer Döşemeleri	2	6	7	6	8	2	2	7	3	1	3	2	49
Özel Dokunmuş Mensucat	223	306	116	201	113	135	77	252	118	152	278	95	2.066
Lamine Mensucat	162	140	169	74	188	172	108	98	110	170	184	222	1.797
Örme Eşya	4	0	12	103	130	62	14	39	50	65	168	56	703
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	2.389	1.928	1.677	1.660	1.557	1.504	1.568	2.031	1.703	1.548	1.818	1.905	21.288
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	2.521	1.497	1.362	1.237	1.232	1.047	1.480	1.842	1.462	1.217	1.683	1.741	18.321
Diğer Hazır Eşyalar	3	6	4	5	4	3	3	3	5	4	4	2	46
Toplam	126.670	111.411	111.976	127.435	132.128	102.230	112.472	143.709	163.526	154.370	150.344	135.478	1.571.749

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Yayın Şubesi Müdürlüğü, Genel Ticaret Verileri, 2021. Tablodaki ithalat kalemleri (pamuk endüstrisinin tamamını oluşturan pamuklu tekstil ve hazır giyim ürünleri) pamuk eşdeğeri olarak hesaplanmıştır.

Ek Tablo 11. Aylara göre fasıl bazında Türkiye'nin pamuk ve tekstil ihracatı (pamuk eşdeğeri) (ton)

	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Toplam
2018/19													
Pamuk	11.255	10.811	14.328	24.833	21.403	19.917	11.490	11.088	9.524	13.228	4.805	8.850	161.532
Pamuk İpliği	22.952	25.145	26.215	24.068	20.649	23.760	20.952	25.989	23.179	24.305	16.033	19.786	273.033
Dokuma	9.916	13.012	12.413	12.411	10.241	11.017	10.788	13.071	13.106	14.444	8.187	11.287	139.893
Vatka-Keçe	214	324	272	355	331	482	390	499	510	614	428	595	5.014
Halılar ve Yer Döşemeleri	4	8	4	7	9	4	5	11	60	42	58	19	231
Özel Dokunmuş Mensucat	850	1.036	998	1.072	845	921	1.010	1.226	1.003	1.240	765	1.083	12.049
Lamine Mensucat	12	45	35	17	4	37	13	33	54	33	35	25	343
Örme Eşya	371	519	509	405	257	278	341	380	457	407	309	499	4.732
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	34.884	42.942	46.687	39.823	29.510	34.046	40.497	50.193	45.552	44.585	29.841	45.368	483.928
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	22.134	24.437	24.935	23.812	19.032	22.271	24.994	31.085	26.932	27.074	18.025	28.182	292.913
Diğer Hazır Eşyalar	310	377	502	552	493	509	317	408	305	375	214	520	4.882
Toplam	102.902	118.655	126.899	127.355	102.773	113.242	110.798	133.983	120.682	126.348	78.701	116.216	1.378.554
2019/20													
Pamuk	6.596	10.981	12.569	16.916	10.471	7.079	7.180	9.376	5.420	4.819	6.147	5.447	103.001
Pamuk İpliği	17.428	20.418	23.480	19.612	20.514	22.951	20.017	20.638	9.195	12.933	13.745	13.639	214.570
Dokuma	10.456	13.079	12.939	13.215	11.459	12.652	13.828	9.424	4.102	6.865	9.733	10.804	128.556
Vatka-Keçe	397	439	562	514	555	472	561	652	557	543	457	397	6.106
Halılar ve Yer Döşemeleri	50	22	65	35	46	74	78	54	36	46	89	41	636
Özel Dokunmuş Mensucat	909	1.048	1.278	1.224	1.040	949	1.179	902	282	405	1.009	1.208	11.433
Lamine Mensucat	10	19	17	29	23	53	41	15	33	19	27	27	313
Örme Eşya	359	460	368	370	316	472	371	264	156	284	336	672	4.428
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	38.036	46.806	50.369	44.485	33.594	39.656	48.263	37.479	13.397	21.411	33.902	43.919	451.317
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	23.781	26.683	27.795	26.194	20.670	26.156	29.824	22.053	6.732	10.312	19.090	26.790	266.080
Diğer Hazır Eşyalar	537	700	867	671	480	331	345	192	102	256	248	461	5.190
Toplam	98.557	120.657	130.309	123.264	99.167	110.844	121.687	101.048	40.013	57.893	84.783	103.405	1.191.627
2020/21													
Pamuk	5.358	7.146	12.497	9.649	13.192	15.344	13.077	12.419	15.159	11.965	11.325	7.304	134.435
Pamuk İpliği	14.488	21.075	24.789	24.670	28.500	33.330	28.290	33.195	26.297	25.925	27.995	26.216	314.770
Dokuma	9.618	11.551	13.737	11.997	11.410	7.028	7.540	10.884	9.837	8.867	10.327	8.988	121.784
Vatka-Keçe	276	412	474	393	621	425	553	512	482	331	524	355	5.358
Halılar ve Yer Döşemeleri	38	87	67	100	98	131	103	93	90	104	102	92	1.105
Özel Dokunmuş Mensucat	1.007	1.208	1.275	1.230	1.151	1.031	1.323	1.636	1.815	1.099	1.471	1.323	15.569
Lamine Mensucat	15	27	46	69	49	133	131	188	186	173	232	186	1.435
Örme Eşya	600	489	608	427	410	271	615	515	314	208	543	666	5.666
Örme Giyim Eşyası ve Aksesuarı	39.573	55.756	60.849	44.267	42.830	41.733	48.458	56.980	51.220	37.376	50.999	46.891	576.932
Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı	22.574	30.739	33.307	23.981	23.132	26.212	29.720	34.051	31.767	22.037	31.480	28.497	337.497
Diğer Hazır Eşyalar	368	451	685	446	732	520	488	444	600	400	527	470	6.131
Toplam	93.915	128.940	148.333	117.229	122.125	126.157	130.297	150.917	137.767	108.485	135.525	120.991	1.520.682

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Yayın Şubesi Müdürlüğü, Genel Ticaret Verileri, 2021. Tablodaki ihracat kalemleri (pamuk endüstrisinin tamamını oluşturan pamuklu tekstil ve hazır giyim ürünleri) pamuk eşdeğeri olarak hesaplanmıştır.

Ek Tablo 12.Tariş, Çukobirlik ve Antbirlik kütlü pamuk alım miktar ve tutarları

Ürün Alım Dönemi	Toplam Türkiye Kütlü Üretimi (ton)	TARIŞ			ÇUKOBİRLİK			ANTBİRLİK		
		Alım Miktarı (ton)	Alım Payı (%)	Alım Fiyatı (TL/kg)	Alım Miktarı (ton)	Alım Payı (%)	Alım Fiyatı (TL/kg)	Alım Miktarı (ton)	Alım Payı (%)	Alım Fiyatı (TL/kg)
2000	2.260.921	194.648	8,6	0,38	123.638	5,5	0,40	35.682	1,6	0,39
2001	2.357.892	257.161	10,9	0,68	153.309	6,5	0,57	28.514	1,2	0,68
2002	2.541.832	306.532	12,1	0,80	122.812	4,8	0,66	31.463	1,2	0,80
2003	2.345.734	249.390	10,6	1,01	64.963	2,8	0,90	27.960	1,2	1,00
2004	2.455.071	272.270	11,1	0,90	117.075	4,8	0,83	15.564	0,6	0,90
2005	2.240.000	160.428	7,2	0,83	74.777	3,3	0,74	10.047	0,4	0,95
2006	2.550.000	166.109	6,5	0,92	87.030	3,4	0,84	11.579	0,5	1,00
2007	2.275.000	117.470	5,2	1,00	82.707	3,6	0,83	10.101	0,4	1,11
2008	1.820.000	92.259	5,1	0,98	65.252	3,6	0,82	8.734	0,5	1,43
2009	1.725.000	28.842	1,7	1,02	8.773	0,5	0,88	10.017	0,6	1,54
2010	2.150.000	51.565	2,4	2,22	12.249	0,6	1,53	21.785	1,0	1,92
2011	2.580.000	43.800	1,7	1,44	35.941	1,4	1,59	28.247	1,1	1,51
2012	2.320.000	11.800	0,5	1,49	22.047	1,0	1,39	23.628	1,0	1,60
2013	2.250.000	22.812	1,0	1,90	20.590	0,9	1,77	17.998	1,5	2,05
2014	2.350.000	37.149	1,6	1,44	25.340	1,08	1,45	17.600	0,75	1,60
2015	2.050.000	23.291	1,1	1,85	16.351	0,8	1,81	18.156	0,9	2,36
2016	2.100.000	39.505	1,9	2,45	21.233	1,1	1,91	17.000	0,8	2,50
2017	2.450.000	52.997	2,2	2,96	27.495	1,1	2,65	19.935	0,8	2,70
2018	2.570.000	61.677	2,4	3,90	35.029	1,4	3,76	18.342	0,7	3,80
2019	2.200.000	74.041	3,4	3,90	25.366	1,2	3,55	16.142	0,7	3,80

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Ticaret Bakanlığı

Ek Tablo 13. Türkiye'nin yıllara göre pamuk ekim alanı, lif üretimi ve verimi

	Ekim alanı	Üretim	Verim
	hektar	ton	kg/ha
1980	671.700	500.000	744
1985	660.000	518.000	785
1990	641.253	654.600	1.021
1995	757.407	851.000	1.125
1996	743.000	784.000	1.059
1997	719.000	838.000	1.165
1998	760.000	883.000	1.166
1999	719.000	792.000	1.117
2000	654.000	880.000	1.345
2001	696.566	919.661	1214
2002	694.760	983.215	1405
2003	637.000	918.000	1.396
2004	640.045	935.928	1.460
2005	546.880	863.700	1.580
2006	590.700	976.540	1.660
2007	530.253	867.716	1.640
2008	495.000	673.000	1.360
2009	420.000	638.250	1.520
2010	480.650	816.705	1.700
2011	542.000	954.600	1.760
2012	488.496	858.400	1.760
2013	450.890	877.500	1.950
2014	468.143	846.000	1.810
2015	434.013	738.002	1.700
2016	416.010	756.000	1.820
2017	501.853	882.000	1.760
2018	518.634	976.600	1.880
2019	477.868	814.000	1.700
2020	359.220	656.000	1.830

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu

Ek Tablo 14. Türkiye’de pamuğa yönelik verilen destekler

Yıllar	Fark Ödemesi Desteği (TL/Kg)		Mazot Desteği TL/da	Gübre Desteği TL/da	Toprak Analizi (TL/da)
1993	0,003		-	-	-
1998	10 ¹				
1999	12 ¹				
2000	9 ¹				
	Sertifikasız	Sertifikalı			
2001	0,070	0,077			
2002	0,085	0,0935			
2003	0,090	0,099	3,9		
2004	0,190	0,228	-		
2005	0,267	0,320	4,5	3,0	
2006	0,290	0,348	-	-	1
2007	0,290	0,348	5,4	3,0	1
2008	0,270	0,324	5,4	5,4	1
2009	0,350	0,420	5,4	5,5	2,25
2010	0,350	0,420	5,5	5,5	2,5
2011	0,350	0,420	6,0	6,0	2,5
2012		0,460	6,4	6,3	2,5
2013		0,500	7,0	7,0	2,5
2014		0,550	7,5	7,5	2,5
2015		0,650	7,9	8,25	2,5
2016		0,750	11		2,5
2017		0,80	36	4	-
2018		0,80	40	4	40
2019		0,80	62	4	40
2020		1,10	62	8	40
2021		1,10	68	8	40

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı

¹(Cent/Kg)

Ek Tablo 15. Türkiye’de üretici fiyat endeksi kütlü pamuk fiyatları (TL/kg)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ocak	1,58	1,97	1,33	1,26	1,57	1,22	1,68	2,05	2,42	2,87	3,14	3,90
Şubat	1,58	2,13	1,36	1,27	1,57	1,18	1,63	2,07	2,41	2,80	3,04	3,95
Mart	1,69	2,11	1,30	1,28	1,53	1,18	1,54	2,03	2,41	2,66	2,91	4,04
Nisan	1,72	1,98	1,17	1,26	1,49	1,19	1,50	1,90	2,23	2,58	2,88	4,00
Mayıs	1,82	1,96	1,16	1,23	1,49	1,12	1,55	1,90	2,23	2,37	2,80	4,02
Haziran	1,88	1,94	1,17	1,25	1,50	1,13	1,56	1,90	2,23	2,36	2,82	4,06
Temmuz	1,94	1,93	1,18	1,24	1,50	1,13	1,56	1,88	2,22	2,37	2,83	4,01
Ağustos	1,92	1,92	1,16	1,24	1,50	1,13	1,54	1,83	2,23	2,36	2,83	4,03
Eylül	1,93	1,89	1,18	1,30	1,46	1,49	1,77	2,22	2,32	2,64	2,93	4,67
Ekim	2,04	1,66	1,29	1,61	1,37	1,65	1,87	2,45	2,44	2,99	3,13	5,62
Kasım	2,43	1,56	1,29	1,63	1,30	1,69	1,96	2,46	2,56	3,20	3,43	7,05
Aralık	2,43	1,39	1,29	1,61	1,24	1,70	2,02	2,48	2,90	3,19	3,67	-

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2005-2013 yılları arası 2003 temel yılı, 2014-2015 yılları 2010 temel yılı, 2016-2021 yılları arası 2015 temel yılı temel alınmıştır.

Ek Tablo 16. Türkiye'nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ithalatı miktarı¹ (ton)

	2017	2018	2019	2020	2021 ²
ABD	395.982	391.296	376.989	369.221	257.725
Brezilya	94.500	89.085	137.658	223.799	202.547
Yunanistan	100.377	66.517	168.940	146.886	113.267
Azerbaycan	19.973	44.966	75.541	87.318	91.151
Meksika	0	1.085	29.604	57.319	35.909
Tacikistan	36.436	46.161	39.358	47.527	34.672
Avustralya	53.491	27.300	1.354	1.805	32.934
Özbekistan	3.330	7.536	11.288	17.532	19.831
Sudan	19.148	14.197	9.731	14.513	17.823
Türkmenistan	94.071	68.028	27.124	4.922	13.772
Kazakistan	3.112	238	6.179	12.184	12.418
Fildişi Sahili	5.787	4.553	1.279	2.910	11.906
Kırgızistan	7.713	9.419	13.230	15.974	8.552
Suriye	14.574	13.796	1.511	25.714	8.507
Arjantin	10.102	10.533	15.586	10.949	6.183
Hindistan	13.952	5.291	195	16.167	5.354
Mali	16.252	9.721	3.367	683	5.129
Kamerun	11.354	1.200	310	305	4.226
Burkina Faso	32.709	3.739	8.233	1.094	3.982
Benin	11.352	8.440	6.306	658	3.386
Togo	2.449	48	1.821	294	1.710
İspanya	1.879	378	7.204	578	1.530
İsrail	1.828	1.608	816	140	1.261
Paraguay	0	0	0	1.148	828
Mısır	1.419	991	640	1.588	790
Senegal	0	0	124	415	269
Zambiya	395	0	48	0	234
Uganda	110	131	523	876	194
Estonya	16	0	0	0	106
Pakistan	0	0	0	0	95
Almanya	3	8	2	24	69
Nijerya	1.742	1.224	287	0	66
Rusya Federasyonu	0	0	0	0	24
Polonya	0	0	0	37	22
Fransa	18	0	2	0	20
Slovenya	22	0	0	0	18
Hollanda	23	5	0	45	4
Portekiz	0	0	0	0	1
Diğer	5.610	5.226	848	2.001	1
Genel Toplam	959.729	832.720	946.098	1.064.626	896.516

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (Genel Ticaret Sistemi verileridir.)

¹İthalat miktarları verilerinde TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi)'ndeki 520100100000; Pamuk; hidrofil/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır. Daha önce yayınlanan raporlarda TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Ticaret Sistemi) verileri kullanıldığından rakamlar farklılık gösterebilir.

²Dokuz aylık (Ocak-Eylül) veridir.

Ek Tablo 17. Türkiye'nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ithalatı değeri (000 \$)

	2017	2018	2019	2020	2021 ²
ABD	734.552	729.118	646.488	590.778	497.835
Brezilya	173.163	172.022	231.356	347.352	382.315
Yunanistan	181.401	128.040	287.331	241.495	223.932
Azerbaycan	33.103	73.758	116.421	125.652	155.915
Meksika	0	1.761	46.812	83.643	70.578
Avustralya	105.689	59.704	2.855	3.295	68.979
Tacikistan	62.783	85.644	64.347	70.762	63.822
Özbekistan	5.691	12.330	15.506	25.076	35.149
Sudan	29.771	21.796	15.085	24.412	34.687
Türkmenistan	169.070	119.615	41.712	7.118	24.045
Fildişi Sahili	10.509	9.553	2.301	4.470	23.771
Kazakistan	5.872	732	9.509	17.594	21.495
Kırgızistan	13.947	17.177	21.169	24.781	16.233
Suriye	17.849	18.791	1.733	32.115	11.234
Arjantin	17.146	19.202	25.432	14.498	10.907
Hindistan	25.029	10.218	383	22.431	10.093
Mali	29.733	19.160	5.925	1.095	9.704
Burkina Faso	61.313	7.568	16.051	1.909	8.527
Kamerun	22.037	2.521	450	410	7.724
Benin	22.006	17.697	11.671	1.080	6.812
İsrail	6.361	5.698	2.673	397	4.240
Togo	4.466	49	2.976	439	3.434
İspanya	3.364	1.007	12.270	921	3.164
Mısır	4.825	3.165	1.708	3.381	1.920
Paraguay	0	0	0	1.594	1.233
Uganda	361	435	1.248	1.574	665
Senegal	0	0	280	879	631
Zambiya	768	0	84	0	480
Almanya	15	51	9	118	256
Pakistan	0	0	0	0	218
Estonya	39	0	0	0	205
Nijerya	3.002	2.060	480	0	95
Slovenya	92	0	0	0	85
Rusya Federasyonu	0	0	0	0	50
Polonya	0	0	0	71	46
Fransa	37	0	2	0	42
Hollanda	46	10	0	99	21
Portekiz	0	0	0	0	2
Diğer	9.744	6.473	1.539	2.961	0
Genel Toplam	1.753.784	1.545.353	1.585.807	1.652.400	1.700.542

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (Genel Ticaret Sistemi verileridir.)

¹İthalat değerleri verilerinde TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi)'ndeki 520100100000; Pamuk; hidrofil/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır. Daha önce yayınlanan raporlarda TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Ticaret Sistemi) verileri kullanıldığından rakamlar farklılık gösterebilir.

²Dokuz aylık (Ocak-Eylül) veridir.

Ek Tablo 18. Türkiye'nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ihracatı miktarı (ton)

	2017	2018	2019	2020	2021 ²
Pakistan	1.957	7.565	14.687	15.778	29.089
Çin	1.252	3.354	1.912	4.313	10.377
Bangladeş	27.033	64.944	52.219	11.009	9.018
Almanya	6.886	5.854	6.878	7.709	7.483
İtalya	7.613	7.870	9.061	8.364	5.197
Hindistan	647	3.235	2.805	3.141	4.462
Polonya	5.523	3.771	4.350	5.430	4.055
Endonezya	855	8.941	4.329	336	3.629
Hollanda	7.396	5.656	5.698	5.046	3.309
Vietnam	1.319	6.347	2.064	1.024	2.153
Estonya	1.999	2.161	2.781	2.706	2.040
Rusya Federasyonu	2.785	3.651	5.278	3.465	1.957
Yunanistan	2.908	3.321	3.302	2.486	1.921
Portekiz	257	663	571	792	1.504
Fransa	2.835	1.803	1.721	1.740	1.408
Japonya	270	301	355	494	1.379
Tayland	195	852	749	154	1.322
Letonya	1.000	1.287	1.313	1.173	1.283
İspanya	1.689	1.430	1.775	1.741	1.201
Bulgaristan	1.720	1.819	1.956	2.210	1.075
Tayvan	85	646	59	284	674
ABD	8	37	431	215	612
Slovenya	381	477	593	755	438
İran	0	48	7	17	381
Şili	0	0	0	363	349
Güney Kore	106	238	67	331	333
Sırbistan	351	438	420	385	324
Malezya	0	0	0	15	309
Brezilya	61	119	0	530	255
İsrail	53	105	104	229	238
İsviçre	105	59	266	233	223
Kanada	232	254	261	309	206
Ukrayna	350	383	461	329	193
Belçika	181	97	306	102	164
Birleşik Krallık	298	167	78	232	154
Kuzey Makedonya	670	608	679	724	129
Kolombiya	0	0	19	133	111
Tunus	0	0	437	49	109
Diğer	1.718	3.865	3.379	2.553	367
Genel Toplam	80.738	142.366	131.371	86.899	99.431

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (Genel Ticaret Sistemi verileridir.)

¹İhracat miktarları verilerinde TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi)'ndeki 520100100000; Pamuk; hidrofil/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır. Daha önce yayınlanan raporlarda TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Ticaret Sistemi) verileri kullanıldığından rakamlar farklılık gösterebilir.

²Dokuz aylık (Ocak-Eylül) veridir.

Ek Tablo 19. Türkiye'nin ülkelere göre yıllık lif pamuk ihracatı değeri (000 \$)

	2017	2018	2019	2020	2021 ²
Pakistan	4.145	13.137	24.600	28.562	74.361
Çin	2.319	5.894	3.479	8.283	25.788
Bangladeş	47.284	115.950	87.814	17.400	19.946
Almanya	15.220	13.211	14.680	15.817	14.907
Hindistan	1.057	6.626	4.953	5.971	10.778
İtalya	15.014	14.903	15.705	15.044	9.281
Endonezya	1.283	14.599	6.903	506	8.729
Polonya	11.095	7.334	7.671	9.642	6.973
Hollanda	15.996	12.143	10.605	9.662	6.482
Vietnam	2.101	11.633	2.795	1.742	5.476
Estonya	4.208	4.252	4.953	5.064	3.820
Portekiz	309	1.058	1.023	1.395	3.677
Tayland	309	1.523	1.300	302	3.642
Japonya	568	626	706	1.008	3.511
Yunanistan	6.083	6.347	5.819	4.402	3.307
Rusya Federasyonu	5.599	7.019	9.345	6.099	3.262
Fransa	5.841	3.636	3.210	3.404	2.972
İspanya	3.488	2.718	3.258	3.346	2.445
ABD	27	68	795	436	2.208
Letonya	2.096	2.515	2.347	2.092	2.190
Bulgaristan	3.483	3.456	3.494	3.885	1.818
Tayvan	188	1.122	88	516	1.713
Slovenya	1.373	1.872	2.167	2.782	1.636
İsrail	112	214	268	944	1.090
Güney Kore	207	443	127	641	871
İran	0	77	41	21	778
Malezya	0	0	0	25	764
Şili	0	0	0	661	659
Sırbistan	685	818	733	706	615
İsviçre	260	117	492	451	455
Brezilya	125	238	0	936	443
Kanada	493	549	526	597	421
Kuzey Makedonya	1.396	1.190	1.174	1.319	312
Belçika	370	192	542	186	302
Ukrayna	570	605	717	499	297
Fas	183	0	258	232	287
Birleşik Krallık	564	294	138	379	257
Tunus	0	0	771	87	236
Kolombiya	0	0	34	261	221
Diğer	2.972	7.284	5.676	4.503	539
Genel Toplam	157.024	263.661	229.206	159.809	227.467

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (Genel Ticaret Sistemi verileridir.)

¹İhracat değerleri verilerinde TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Genel Ticaret Sistemi)'ndeki 520100100000; Pamuk; hidrofily/ağartılmış (kardesiz, penyesiz) ve 520100900000; Pamuk; diğerleri (kardesiz, penyesiz) GTİP kodları kullanılmıştır. Daha önce yayınlanan raporlarda TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri (Özel Ticaret Sistemi) verileri kullanıldığından rakamlar farklılık gösterebilir.

² Dokuz aylık (Ocak-Eylül) veridir.

Ek Tablo 20. Birim pamuk maliyeti, pamuğa verilen destekler ve destek/maliyet oranları

Yıllar	Kütlü Verim ³	Maliyet ^{1,2}	Destek (TL/kg)					Toplam Destek/Maliyet (%)
	(TL/da)		(TL/kg)	Fark Ödemesi	Toprak Analizi	Gübre	Mazot	
2010/11	448	1,088 ¹	0,420	0,006	0,012	0,012	0,450	41,36
2011/12	476	1,254 ¹	0,420	0,005	0,013	0,013	0,451	35,96
2012/13	475	1,403 ¹	0,460	0,005	0,013	0,013	0,491	35,00
2013/14	499	1,310 ¹	0,500	0,005	0,014	0,014	0,533	40,69
2014/15	503	1,210 ¹	0,550	0,005	0,015	0,015	0,585	48,35
2015/16	472	1,280 ¹	0,650	0,005	0,017	0,017	0,689	53,83
2016/17	505	2,250 ²	0,750	-	0,022		0,772	34,31
2017/18	489	2,240 ²	0,800	0,002	0,008	0,074	0,884	39,46
2018/19	496	3,270 ²	0,800	0,002	0,008	0,081	0,891	27,20
2019/20	460	4,080 ²	0,800	0,002	0,008	0,135	0,945	23,16
2020/21	494	4,750 ²	1,100	0,002	0,016	0,125	1,243	26,17
2021/22	495 ²	6,550 ²	1,100	0,002	0,016	0,137	1,255	19,16

Kaynak: ¹Tarım ve Orman Bakanlığı; ²Ulusal Pamuk Konseyi; ³Türkiye İstatistik Kurumu

Ek Tablo 21. Pamuk/girdi pariteleri

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Pamuk Fiyatı (kütlü, TL/kg)	1,24	1,35	1,47	1,46	1,70	2,07	2,38	2,70	3,04
Pamuk Fiyatı + Destek (TL/kg)	1,73	1,88	2,05	2,15	2,47	2,95	3,28	3,64	4,28
Gübre Fiyatı (TL/kg)	0,67	0,74	0,76	0,79	0,53	0,87	1,01	1,22	1,28
Mazot Fiyatı (TL/lt)	4,00	4,34	4,40	3,85	3,85	4,69	5,78	6,43	6,07
Tohumluk Fiyatı (TL/kg)	6,20	6,69	7,12	6,94	7,02	8,10	11,63	14,48	17,46
1 kg pamuk ile alınabilecek girdi miktarı (kg)									
Pamuk/Gübre	1,85	1,82	1,93	1,85	2,43	2,38	2,36	2,21	2,38
Pamuk + destek/Gübre	2,58	2,54	2,70	2,72	3,53	3,39	3,24	2,98	3,34
Pamuk /Mazot	0,31	0,31	0,33	0,38	0,44	0,44	0,41	0,42	0,50
Pamuk + destek/Mazot	0,43	0,43	0,47	0,56	0,64	0,63	0,57	0,57	0,71
Pamuk /Tohum	0,20	0,20	0,21	0,21	0,24	0,26	0,20	0,19	0,17
Pamuk + destek/Tohum	0,28	0,28	0,29	0,31	0,35	0,36	0,28	0,25	0,25

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, İzmir Ticaret Borsası, TARİŞ, TOB verilerinden TEPGE hesaplamaları

KAYNAKLAR

ICAC, 2021/a. Cotton World Statistics, November, 2021.

ICAC, 2021/b Cotton Review of The World Situation. Vol.75 Num.1, September 2021.

ICAC, 2021c/ Cotton Review of The World Situation. Vol.74 Num.3, March 2021.

ICAC, 2021/d. Cotton This Month. 01 December, 2021.

ICAC, 2021/e. Cotton This Month. 01 October, 2021.

UPK 2020. Ulusal Pamuk Konseyi, Pamuk Sektör Raporları (2021, 2020, 2019 ve 2017 yılları).

Erişim Tarihi: 25.12.2021 <http://www.upk.org.tr/raporlar>